

PRM - PDSR alianța nu mai e!

Nr. 43 ● 25 - 31 octombrie 1995 ● 16 pagini - 500 lei

FLACĂRA

Fondată în 1911 de C.BANU

Editată de
S.C. Publicațiile FLACĂRA S.A.

Președinte - director general
GEORGE ARION

Redactor șef
Răzvan Dumitrescu

Deși dl Alexandru Mironov a ordonat: „**CONTRAMANDAȚI!**”
la Poiana Brașov se desfășoară
Congresul și Campionatul Mondial de Rebus
— ediția a IV-a —

- Un ministru (al tineretului și al sportului) care sprijină escrocheria „supradotatului” Hododi
- Același ministru bagă bețe-n roate Campionatului Mondial de Rebus
- Cu un asemenea „sprijin”, va ajunge Rebusul un sport olimpic?

pag. 14

Dialog:

**Incursiune
în politică
- Radu
Boroianu**

pag. 7

Inedit:

**Excursie într-o
lume de figuranți**

pag. 6

Stare de spirit:

**Se apropie
campania
electorală**

**Telecomunicațiile
devin obiectivul nr. „0”**

pag. 3

Stare critică:

**Cum scotocește
guvernul prin
buzunarele goale
ale românului**

pag. 8-9

MASINA DE SCRIS

În numărul viitor veți afla
cine este câștigătorul pre-
miului de un milion de lei

pag. 12-13

Un ambasador la locul potrivit

DI ambasador al Republicii Cehie la București, JAROMIR KVAPIL, se poate spune că se află în elementul său în capitala României.

Excelent vorbitor al limbii române, domnia sa și-a făcut o parte din studii la Academia de Științe Economice (între anii 1969-1972).

După o carieră reușită pe linia comerțului exterior în fosta Cehoslovacie, a revenit în România în 1990, mai întâi în calitate de consilier economic, apoi locțiitor al ambasadorului și însărcinat cu afaceri al țării sale la București, pentru ca în mai 1994 să-și prezinte scrisorile de acreditare ca ambasador. Traducător din limba română, domnia sa este, așadar, familiarizat nu numai cu realitățile din țară, dar și cu spiritualitatea și cultura poporului român, pe care le apreciază.

"În Cehia succesul reformei se explică prin aceea că oamenii au înțeles ceea ce au și votat"

□ Ne-a declarat ambasadorul acestei țări la București, dl Jaromir Kvapil

- Se știe că Cehia este una dintre fostele țări comuniste, unde programul de trecere la economia de piață și, în special, privatizarea au dat rezultate foarte bune. Care sunt elementele acestui "model ceh"?

- Mai întâi că la conducerea statului cehoslovac - cum a fost imediat după "revoluția de catifea" - la conducerea statului au venit niște oameni care erau foarte bine pregătiți în legătură cu ceea ce înseamnă economia de piață. Ei au propus chiar de la sfârșitul anului 1989 să se treacă rapid la economia de piață și bineînțeles la privatizare. După iunie 1990, când au avut loc primele alegeri, Forumul Civic, care a câștigat, a susținut un asemenea program. S-a trecut la privatizarea în masă care a cuprins o primă etapă, privatizarea mică (ceva asemănător ca și în România), apoi marea privatizare și, în sfârșit, restituirile (de bunuri și proprietăți naționalizate - n.r.). Printr-o legislație corespunzătoare și prin interdependența acestor sisteme s-a ajuns acum ca 80 la sută din fostul patrimoniu al statului să fie privatizat.

- Dar nu a existat o frână din partea aparatului birocratic? Ce alte elemente au mai contribuit la acest succes?

- Oamenii au înțeles ceea ce au și votat. Pentru acest spirit au votat și în 1990 și în 1992. A fost deci vorba de un proces de înțelegere și de explicare, atât la nivelul electoratului, să zicem, dar și între patronat și salariați. Toți au știut de la început scopurile și obiectivele, care s-au împlinit întocmai.

- N-a existat un fel de pact social, cum s-a invocat la noi Pactul de la Moncloa?

- Nu, adevărul este că și sindicatele sunt pentru reforma rapidă. N-a fost nevoie de un pact, dar a fost o înțelegere de către toți a

acestei reforme. Și nu au existat jumătăți de măsură.

- Apropo de restaurația comunistă despre care se vorbește în unele foste țări din lagărul sovietic. În Cehia de ce credeți că stânga este încă slabă și după câte știu nu pare să aibă șanse nici la alegerile viitoare din 1996?

- Primul lucru a fost revoluția fără violență, "revoluția de catifea". Apoi, Partidul Comunist nu a fost interzis, i s-a permis să existe, cu condiția respectării regulilor democratice, firește. Apoi s-a votat și o lege a "purificării", să-i spunem, prin care se prevede ca acei oameni care au fost în nomenclatura de rangul întâi comunistă să nu aibă voie să participe la viața politică pentru o vreme; de asemenea, fără să se aplice sancțiuni, legea prevede ca și foști lucrători ai STB (Securitatea cehoslovacă), colaboratorii conștiinței ai acesteia sau agenții serviciilor secrete străine dovediți, să respecte aceste restricții. Toate aceste elemente au dat probabil o anumită orientare a electoratului spre centru-dreapta. De asemenea, politica socială nu se mai face la modul general, ci este orientată doar spre oamenii care au nevoie.

- În legătură cu accesul Cehiei la UE și NATO sunteți de părere că Vestul are în vedere un anumit grup preferențial de state pentru accesul în prima fază?

- Vreau să vă spun mai întâi că așa cum a declarat și premierul Vaclav Klaus, "grupul de la Vișegrad", ca atare, nu există. În schimb, s-a format Asociația de Liber Schimb a Europei Centrale - în care este vorba să intre și România - care este un grup de cooperare. Deci, dacă este o percepție diferită a Vestului față de anumite state, ea nu este legată de apartenența sau nu la o grupare, ci depinde de felul în care sunt îndeplinite anumite standarde sau

condiții. Nu este vorba numai de a fi acceptați în aceste structuri, ci și de a accepta anumite reguli.

- Ce ne puteți spune în legătură cu noile condiții pe care să le îndeplinească turiștii români care vin în Cehia? Vă așteptați la măsuri de răspuns din partea română?

- Mai întâi trebuie spus că între Cehia și România nu există vize. Dar pentru aceasta cetățeanul român trebuie să aibă o invitație de la o instituție sau o persoană sau să aibă o anumită sumă de bani în valută (cam 280 dolari). Dar măsura se aplică nu numai pentru români, ci tuturor persoanelor din estul Europei. Măsura a fost necesară pentru că sunt și oameni care vin fără bani, sau uită să mai plece, ca să spun așa, din Cehia. Cât privește măsurile de răspuns ale României, nu cred să existe, pentru că măsurile constituie o îmbunătățire a condițiilor de a intra în Cehia. Dar, dacă ar exista o reciprocitate, ar fi foarte bine.

- Dar în ce privește relațiile bilaterale, cum le apreciați?

- Ele puteau fi desigur mai bune. Cehia este o țară tânără, dar în acești trei ani s-a reușit să se creeze un important cadru legislativ al relațiilor bilaterale. Între altele, a fost semnat și Tratatul de bază. Numai că la nivelul schimburilor există un dezechilibru, în sensul că România exportă de patru ori mai puțin decât importă. Ar trebui deci să se liberalizeze și să se echilibreze mai mult comerțul.

- În sfârșit, ce semnificație are apropiata Zi Națională a Cehiei?

- Ziua de 28 octombrie 1918 a însemnat reînființarea unui stat cehesc care a existat pe harta Europei și fusese desființat în timpul Imperiului austriac. Apoi această primă Republică a beneficiat de toate atribuțiile unei democrații.

ȘTEFAN NICOLAE ■

PUBLICATIILE Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Vasiliu Arion, Ion D. Goia,
Alexandru Păsărin

Director juridic - personal: CORNELIU OLTEANU

Director difuzare: MANUELA VASILIU ARION

Secretariat: Mihaela Caroline Mușat 222.33.31; 222.33.44; (2002)

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341

Telefoane: 223.15.10; 223.15.20; 223.15.30; 223.15.40, 223.15.12,
223.15.37, 223.15.44, cu interioarele din paranteze

Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București.

Flacăra

Redactor șef: RĂZVAN DUMITRESCU

Secretar general de redacție:

ADRIAN PETRESCU

■ POLITICĂ - Răzvan Butaru, Tudor Călin Zorojanu

■ EXTERNE - Ion D. Goia, Ștefan Nicolae

■ CULTURĂ - Remus Andrei Ion

■ SOCIAL - Alexandru Arion, Lucia Ștefanovici

■ SPORT - Pompiliu L. Dumitrescu

■ REPORTERI SPECIALI - Liliana Petruș, Toma Roman jr.,
Horia Turcanu

■ INVESTIGAȚII - Matei Dumitru

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Elena Ghera,
Florin Ioniță

■ CORRESPONDENȚI ÎN ȚARĂ: Pașcu Balaci, Ion Ceacăru

■ CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur (Italia),
Mihai Rusu (Germania), Emanuel Tânjăla (SUA)

■ SECRETARIAT DE REDACȚIE - Crina Gorgoi

■ CORECTURĂ - Maria Antonescu, Angela Ștefănescu

Flacăra BIS

magazin

Redactor șef: LIVIU TIMBUS

REBUS REBUSACHE

maxi SKANDY

Director publicații de divertisment:

ALEXANDRU PĂSĂRIN

Redactori șefi:

MIHAI ZGUBEA ("Rebus")

CONSTANTIN GRIGORE ("Rebusache")

Aurel Ștefan Alexandrescu, Dan Popa, Simona Păsărin, Simona
Simzianu

Telefon: 2036.

PUBLICITATE ȘI SUPLIMENTE SPECIALE 222.68.05

Călin Mărcușanu, Dan Ciuciuc, Adriana Dobrescu, Marius Onofrei,
Florin Petria

ȘEF COMPARTIMENT COMPUTERE: Cristina Chiulescu

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ 222.67.38:

Mihaela Anghel, Nicoleta Burtea, Maria Călin,

Eugen Majotă, Cezar Munteanu, Doru Vintilă

DIFUZARE 222.66.28: Gabriel Bumbo, Cora Cio-

ceanu, Marian Frunzeanu, Doru Iancu,

Valerică Leon, Neculai Luchian, Marius Procopie,

Nicolae Șerban, Marian Anton

PERSONAL (2128): Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: Viorica Tudor, Gabriela Ionescu,

Florenta Tudor

ADMINISTRATIV (2128): Dan Mircea Popa, Marian Băicoianu;

Liliana Crețu, Mariana Săndulescu

Cititori din străinătate se pot abona prin
Societatea Comercială "Publicațiile Flacăra" S.A.

TIPARUL: OMEGA PRESS INVESTMENT S.A.

Revista FLACĂRA utilizează
informații furnizate de agenția
MEDIAFAX

Viața sub un președinte de regat

George Arion

Modestă propunere

Nu, nu e vorba de celebrul pamflet al lui Swift - poate cel mai cumplit și mai amar pamflet care s-a scris vreodată. Deși conceput în secolul al XVIII-lea, el înfățișează parcă scene pe care le vedem zi de zi, în preajma noastră. „Pentru trecătorii de pe străzile acestei mari cetăți, ca și pentru drumeții străbătând în lung și în lat țara, e prilej de întristare atunci când întâlnesc la tot pasul - pe ulițe, la drumul mare, sau în ușile bordeielor - atâta amar de cerșetore cu câte trei, patru, uneori și șase țânci în zdrențe ținându-se după ele, și milogindu-se de călători după pomană. În loc de a munci spre a-și câștiga o pâine cinstită, aceste mame sunt nevoite să-și irosească zilele umblând de colo până colo să ceară ajutor spre a-și hrăni nefericitele odrasle; care, ajungând oameni în toată firea, din lipsă de alte slujbe, devin apoi tâlhari la drumul mare...” În continuare, marele satiric oferă o soluție îngrozitoare pentru stăpîrea cerșetoriei și alungarea spectrului foamei - evident, totul fiind o cruntă, batjocură la adresa unei cărmuiri nedrepte.

În cazul nostru, s-ar putea obține aceleași rezultate mult mai simplu. De fapt, ar fi destul dacă, la anul, nu s-ar mai organiza alegeri. Sumele uriașe pe care le-ar necesita ar fi folosite pentru sărmanii al căror număr e în creștere. Ziarele și revistele n-ar mai consacra pagini întregi răfuieților dintre cei dornici să fie aleși. În locul emisiunilor electorale de la televizor s-ar programa filme. N-ar mai fi nevoie de afișe, de pliante care să-i prezinte pe candidați. N-ar mai fi pierderi de timp și bani pentru călătorii prin țară în vederea racolării de noi prozeliti. S-ar evita oboseala, stresul cauzate de astfel de acțiuni. Ceea ce se va irosi de pomană într-un interval scurt de timp ar ajunge pentru câțiva ani. Fiindcă jocurile sunt deja făcute. Se știe cu exactitate câte procente va lua un partid și câte altul. De pe acum se poate afla cine va întruni sufragiile și cine nu. Și, mai ales, încă de pe acum se știe, cu toată siguranța, cine va fi președintele țării în continuare. Atunci, la ce bun atâta cheltuială?

Culmea Codului Penal:

În urmă cu aproape două săptămâni au fost date publicității decrete prin care președintele Ion Iliescu acorda unor colonei din cadrul MAPN și MI gradul de generali de brigadă și în același timp îi trecea în rezervă sau în retragere. Aflăm astfel că, prin decret prezidențial, este înaintat la gradul de general de brigadă și totodată trecut în rezervă, începând cu data de 15 octombrie 1995, colonelul George Traian Moise - fost șef al Corpului de Control al

infracțiune și chiar ofițeri din MAPN au avut aceeași soartă. Ne-am așteptat să începă urmărirea penală în cazul respectiv. Iată că președintele Iliescu nu a mai avut răbdare și l-a pedepsit aspru pe colonelul George Traian Moise făcându-l general și trimițându-l la vatră pentru a apăra ordinea părculețului din fața blocului în care locuiește bravul polițist.

Considerăm normal ca, prin decret prezidențial, să fie curmată tergiversarea proceselor lui

În timp ce se apropie campania electorală,

Pentru Putere telecomunicațiile devin obiectivul nr. „0”

Demiterea din funcție a lui **Andrei Chirică**, directorul ROMTELECOM, de către ministrul comunicațiilor, **Adrian Turicu**, a fost sesizată de către aleșii Opoziției ca fiind o simplă reglare de conturi în scena politică actuală.

Din păcate, nici măcar unul dintre membrii comisiilor de apărare ale parlamentului nu a realizat faptul că această destituire se înscrie într-o acțiune concentrată de acapărare a controlului definitiv și total al telecomunicațiilor, în preajma declanșării campaniei electorale și a alegerilor din anul viitor. Actualul ministru, **Adrian Turicu**, este cel ce a fost acuzat de permiterea interceptării convorbirilor telefonice ale Opoziției, de către filiala SRI Maramureș, convorbiri ce erau puse la dispoziția PUNR Maramureș, fișate, analizate și comentate. Pe atunci, în 1992, **Adrian Turicu** nu era ministru, ci doar director al ROMTELECOM Maramureș, iar activitatea sa nu putea depăși limitele județene. Postul de ministru îi deschide însă posibilități nelimitate de a sluji partidul în care este înregimentat, PUNR, partid extremist, considerat de observatorii străini ca reprezentând unul dintre cele mai mari pericole pentru democrația României.

Cu numai două săptămâni în urmă, Serviciul Român de Informații a încercat să evacueze clădirea Institutului Național de Matematică. La prima vedere, știrea nu prezenta nimic senzațional, SRI-ul a obținut, prin hotărâri de guvern, zeci de clădiri, hoteluri și case de odihnă. Institutul Național de Matematică reprezintă însă, prin dotările și rețelele sale, un punct de importanță maximă în timpul campaniei electorale și al alegerilor, el fiind al doilea nod de telecomunicații al țării. Protestul hotărât al matematicienilor a blocat acțiunea Serviciului condus de Virgil Măgureanu, care s-a mulțumit, pe moment, cu instalarea unui birou SRI la parterul

Institutului Național de Matematică.

Adrian Turicu a pus umărul la înființarea unui serviciu neconstituțional

La data de 27 mai 1993, premierul Văcăroiu a creat un serviciu secret printr-o simplă hotărâre de guvern. Hotărârea, semnată și de miniștrii Florin Georgescu (finanțe), Nicolae Spiroiu (MAPN) și de nimeni altul decât **Adrian Turicu**, privește „unele măsuri de organizare și funcționare a Serviciului de Telecomunicații Speciale”. Fără a se specifica ce se înțelege prin „telecomunicații speciale” hotărârea de guvern strălucește prin modul laconic în care a fost redactată: „STS este organul de specialitate în domeniul telecomunicațiilor speciale, organizarea, funcționarea și principalele atribuții fiind stabilite de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.” „STS colaborează cu instituții competente (?), iar ca activități, se ocupă de rețelele speciale de comunicații telefonice ca și transmitii de date, rețele de teleconferințe interurbane, «TO», spectrul guvernamental de frecvențe radioelectronice, de protecția rețelor din subordine prin supraveghere radioelectronică și introducerea aparatului de secretizare”. Rețelele de telecomunicații speciale sunt prevăzute într-o anexă la hotărâre, anexă ce se comunică „numai celor interesați”, nepublicată în Monitorul Oficial. Proaspăta Lege a secretului de stat, votată de parlament, specifică un număr de 9 instituții care nu sunt supuse controlului SRI, printre care, pe lângă președinție, SPP și SIE se găsește și STS (Serviciul de Telecomunicații Speciale).

Menționând faptul că în hotărârea guvernamentală de înființare a STS se specifică: „Serviciul de Telecomunicații Speciale poate desfășura activități colaterale de activitate în conformitate cu legislația în vigoare”, putem deduce că

această instituție nu are practic limite în zona telecomunicațiilor. Iar atunci când din înființare o instituție nu respectă legea, Constituția prevăzând că nepublicarea unei hotărâri guvernamentale atrage inexistența ei, în afara unor instituții cu caracter militar (cu activități colaterale nesupuse controlului public?), este greu de crezut că va respecta legi în vigoare din pură bunăvoință.

Serviciul de Telecomunicații Speciale nu numai că funcționează din plin, beneficiind de o aparatură fabuloasă amplasată pe „Turnul Eiffel de lângă lacul Ciurel”, dar a beneficiat în timp și de un sprijin financiar puțin spus discutabil. De la bugetul statului, STS a primit 4 miliarde de lei, în timp ce întregului Minister al Comunicațiilor i s-au repartizat numai 3 miliarde (1993). La toate acestea se adaugă zeci de spații primite în zonele centrale, ale marilor orașe, la etaje superioare, în toată țara.

Și dacă la toate acestea se adaugă ultimele acțiuni ale ministrului PUNR ce a pus umărul la înființarea STS, inclusiv demiterea lui **Andrei Chirică**, corectitudinea alegerilor de anul viitor este pusă serios sub semnul întrebării. Să nu uităm că tot în urmă cu câteva luni a căzut și fostul comandant al trupelor de jandarmi, trupe ce asigurau buna desfășurare a alegerilor. Generalul Bunoaica a avut din păcate, însă, parte de o cădere „definitivă” într-un „accident aviatic” mult prea dubios pentru a nu ne neliniști.

MATEI DUMITRU ■

Adrian Turicu

Un traficant ajuns general!

Ministrului de Interne. Desigur că ar trebui să ne amintim cum a ajuns colonelul Moise fost șef al Corpului de Control al lui Tărăcilă.

Acum câteva luni, un important cotidian ne informa că, prin Ordin de zi, ministrul de interne l-a destituit pe colonelul George Traian Moise, pentru implicarea în traficul cu mașini furate din Occident.

Mai mult, întregul Serviciu înmatriculare al Brigăzii de Poliție Rutieră a Capitalei fusese destituit pentru aceeași

Fane Spoitoru, Gigi Constantinescu sau al fraților Bosoancă. Ion Iliescu va face dreptate numindu-i generali pe toți enunerații. Mai bine ar fi dacă i-ar păstra în activitate, primenind astfel Ministerul de Interne cu cadre de încredere, serioase, cu experiență. Și nu-l uitați, domnule președinte, pe Ioan Stoica-Caritas. Așa trebuie numit direct mareașal al finanțelor să facă impozitele de opt ori mai mari.

RĂZVAN BUTARU ■

E rândul dumneavoastră

Să recapitulăm: ce știm astăzi și nu știam ieri despre teroriștii din Decembrie, conturile lui Ceaușescu, subminarea economiei naționale (în „procesul celor 4” s-a promis că se lucrează la acest dosar), patrimoniul PCR-UTC-UGSR, Fondul „Libertatea”, instigatorii și făptașii mineriadelor și ai evenimentelor de la Tg. Mureș, catastrofa de la Balotești, terasa „Anda”, căpitanul Soare, bilanțurile guvernelor, corupție, afacerea „Apartamentul”, Petromin, „cisternele lui Văcăroiu” și toate celelalte evenimente, abuzuri, anomalii și mistere? Nimic. Zero absolut. O ceață totală plutește peste tot ce s-a întâmplat grav în România postrevoluționară. Nu s-a luat nici o măsură care să confirme faptele semnalate dar, pe de altă parte, nici o sentință de calomnie n-a infirmat vreo acuzație. Cu alte cuvinte, faptele n-au fost nici adevărate, nici neadevărate! Au fost lansate cu mare tam-tam procese care s-au terminat în coadă pe pește sau nu se vor termina niciodată. Au fost arestați oameni pe șest și tot pe șest au fost eliberați, fără explicații, scuze, despăgubiri sau reabilitare publică. Formațiunile aliate partidului de guvernământ amenință permanent cu ruptura, dar stau cuminiți în rând. Ele sprijină guvernul, dar „nu sunt părtașe” la dezastrul economic și social! Singurul care a părăsit coaliția, PDAR, și-a întărit legăturile cu partidul căruia îi aparține ministrul sectorului cel mai criticat de agrarieni!

De partea cealaltă, partidele de opoziție, după ce au câștigat alegerile locale, și le-au pierdut pe cele generale (fapt rarism în lume), au început să-și piardă primarii, demisi pe capete, repudiați de propriile formațiuni sau înființându-și partide noi. Consecvența critică a opoziției nu a avut nici un rezultat concret. Victoriile semnalate cu mândrie (de pildă, introducerea în Constituție a Avocatului Poporului) au rămas fără nici o urmă.

În fine, puținele fapte penale care au fost pedepsite

(nici una însă implicând vreun demnitar) sunt fușerite în mod lamentabil. Ioan Stoica nu e pedepsit pentru că a escrocat milioane de oameni, ci pentru bancrută frauduloasă, iar „Fane Spoitoru” nu pentru că a mutilat un polițist, ci pentru că nu și-a plătit impozitele sau așa ceva... Dar de ce ne-am mira? Cei care ne-au otrăvit viața vreme de decenii și au provocat măcelul din Decembrie n-au fost oare condamnați (câți au fost!) pentru „nerespectarea regimului armelor de foc” și alte asemenea păcate capitale, iar acum, liberi, ne dau lecții de democrație?

Să presupunem că guvernul e bine intenționat și competent (vă rog să nu vă enervați, e o presupunere). Să presupunem că organizațiile și comunitatea internațională ne vor trata cu toată atenția, că vor curge creditele și ajutoarele de la FMI, BIRD, BERD etc., că vom fi primiți în UE și NATO - se vor rezolva astfel problemele noastre, câtă vreme noi habar n-avem cine suntem, ce vrem și ce se întâmplă cu noi? Ce medicament miraculos poate vindeca un bolnav căruia nu i s-a pus nici un diagnostic? Cum să ne limpezim relațiile externe și să participăm la rezolvarea problemelor mondiale, când noi plutim în ceață cu relațiile și problemele interne? Cum să ne impunem față de alte state, câtă vreme nu suntem în stare să punem la punct un pârliț de funcționar corupt și să ne băgăm criminalii în pușcărie? În fine, cum să ne clarificăm viitorul, atâta timp cât nu ne sunt deloc clare trecutul și prezentul?

Sunt întrebări la care nu gazetarul trebuie să răspundă. Și nici actuala clasă politică. Oricât ar fi de greu, la aceste întrebări trebuie să răspundeți dumneavoastră, stimați cititori.

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

PD lipește cioburile social-democrației române

Miercuri 18 octombrie **Petre Roman**, președintele PD, și **Serghei Meszaros**, președintele PUSD, au semnat protocolul de fuziune a celor două partide pe care le conduc. Mariajul politic al celor două formațiuni este, normal, unul din interes. Se pare că, în acest mod, **Nicolae Dide** și colegul său **Meszaros** încearcă să-și asigure locuri parlamentare în viitoarea legislatură, sau, în orice caz, ieșirea dintr-un anonimat politic care durează din 1992. Ce obține **Petre Roman** în schimb? În primul rând **Nicolae Dide** a fost recunoscut ca lider de către majoritatea organizațiilor revoluționare. În al doilea rând PUSD dispune de o anumită forță financiară și de o importantă bază logistică. Iată două elemente valoroase pentru viitoarea campanie electorală. Dacă ne mai gândim și la recenta

alianță dintre PD și PDSR-ul lui **Sergiu Cunescu**, putem spune că **Petre Roman** a făcut o mișcare deșteaptă. Unificarea dintre PD și PUSD va fi percepută în străinătate ca o coagulare a forțelor social-democrate din România în jurul fostului FSN-aripe reformatoare. Pe de altă parte, alianța cu **Sergiu Cunescu**, care îi va asigura acestuia intrarea în Parlament în '96, reprezintă pentru PD, probabil, un brânci definitiv în Internaționala Socialistă în care partidul lui **Petre Roman** are statutul de membru asociat.

În orice caz, fuziunea PD-PUSD nu va genera păcăliți sau păcăliți. Toți vor primi ceea ce le-a fost promis. Se pune, însă, problema, de ce a avut loc acest mariaj politic acum și nu mai târziu? Se poate presupune că PD a intuit sau chiar a știut de o viitoare

destrămare a alianței PRM cu PDSR (condus de **Oliviu Gherman** și **Adrian Năstase**). Faptul acesta va fi bine primit în străinătate și să nu uităm că PDSR este un partid care bate și el la poarta Internaționalei Socialiste, dar fără folos până acum. Eticheta de formațiune extremistă a PRM se răsfrânge neplăcut asupra PDSR. O disociere de **Vadim Tudor** și de partidul acestuia ar duce la o ameliorare a relațiilor PDSR cu social-democrația europeană. În concluzie, credem că PD a făcut un pas electoral inteligent, iar roadele se vor vedea într-un viitor relativ apropiat. Fuziunea PUSD-PD rămâne un gest important pe scena politică românească și mai ales pozitiv.

RĂZVAN BUTARU ■

Dezastru în casa lui Vadim Tudor

La 28 septembrie 1995, în timpul vizitei din Statele Unite ale Americii, președintele Ion Iliescu declara presei că „Funar și C.V. Tudor vor să atragă atenția asupra lor a la Jirnovski”. Faptul acesta a provocat o reacție necontrolată a lui C.V. Tudor care, în paginile revistelor pe care le conduce, l-a atacat pe președintele României într-un limbaj mai mult decât suburban, aducându-i în același timp grave acuzații (de exemplu, trădarea intereselor naționale). Mai mult, conflictul a degenerat, fiind implicat și principalul partid de guvernământ, PDSR, ce a sărit în apărarea lui Iliescu, a cărui reacție la ieșirile lui Vadim a fost lamentabilă. În sfârșit, Parchetul General a binevoit să dispună verificări în legătură cu articolele apărute în revistele „România Mare” și „Politica”. Rămâne de văzut cum se va sfârși tot circuitul pornit de președintele Iliescu în SUA și continuat, în apoteoză, de Vadim Tudor.

La PDSR se pregătește o despărțire

Din surse confidentiale, din cadrul PDSR, se pare că soarta Butimanului este incertă. Membri importanți din cadrul acestui partid, printre care cei doi președinți, **Adrian Năstase** și **Oliviu Gherman**, doresc ruperea alianței cu PRM. Se pare că și Ion Iliescu este de aceeași părere. Există, însă, și acei membri PDSR, mai mult sau mai puțin importanți, apropiați suflătește de Partidul România Mare și de liderul **Vadim Tudor** și care nu vor destrămarea patru-laterului roșu. Numai că aceștia nu au curaj să-l susțină pe Vadim în dauna propriilor interese și să plece din PDSR doar de dragul prieteniei cu senatorul de Butimanu. Ei știu că dacă nu mai ești în cărțile puterii îți pierzi locul în AGA sau prefectura pe care o conduci. Mai sunt și acei lideri PDSR care se tem de dosarele

compromițătoare pe care Vadim Tudor le-ar putea arunca pe piață. Nici aceștia nu sunt de acord cu declanșarea represaliilor împotriva PRM.

Sursele noastre din PDSR cred că sunt mai multe posibilități de rezolvare a conflictului. Este posibil ca Biroul executiv al acestui partid să hotărască ruperea alianței cu PRM, izolarea politică a lui Vadim, și obligarea oamenilor săi, care dețin funcții în guvern sau în administrația de stat, să îngroașe rândurile PDSR. Se va aplica, în felul acesta, aceeași schemă ca și în cazul lui Victor Surdu. Există și soluția unei rupturi de ochii lumii, dar ideea nu prea este agreată de **Virgil Măgureanu** (se pare că are și directorul SRI un cuvânt de spus, măcar la urechea președintelui Iliescu).

Totuși, **Vadim Tudor** nu va primi cartonașul roșu. Dosarul care i se va întocmi la Parchetul General va fi păstrat cu grijă pentru o eventuală altă și ultimă deraiere. În nici un caz nu i se va ridica imunitatea parlamentară și nici la tribunal nu va ajunge. Deocamdată!

La data apariției acestor rânduri se va cunoaște hotărârea luată de conducerea PDSR. Va fi o ruptură cu PRM sau numai cu Vadim, dacă nu cumva va fi amânata luarea deciziei! Se pare că soarta definitivă a lui C.V. Tudor stă, totuși, în mâinile lui Ion Iliescu și ale lui **Virgil Măgureanu**. Nu se știe dacă directorul SRI a îmbrăcat sau nu costumul de profesor de filozofie, pe care l-a purtat în decembrie '89. De fapt, atunci a început totul.

RĂZVAN BUTARU ■

În loc de Vadim

Cazul Dinu Dan

Un spion între oameni

Acest al doilea episod este adevăratul început al povestirilor. Indiferent de natura datelor și a documentelor ce vor fi publicate un lucru trebuie spus de la bun început: spionul **Dinu Dan** nu acuză ci povestește. Ar fi o greșeală din partea noastră să începem să judecăm, în paginile unei reviste, oameni, fapte, decizii. O întreagă perioadă de timp ar fi trebuit să fie judecată. Iar instanța, singura instanță în stare să o facă, este cea a moralei poporului român. În lumea în care intrăm, cea a serviciilor de spionaj și a Securității, noțiunile de bine și de rău sunt judecate prin prisma ordinelor primite. Aceste ordine, la rândul lor, sunt date de oameni aparținând lumii de care vorbim... Cercul se închide.

Dinu Dan a săvârșit imensa greșeală de a ieși din cerc. De ce?

Dinu Dan s-a decis să-și revadă viața publicată negru pe alb în pagini de ziar. De ce?

Dinu Dan trăiește hăituit, sub spaima amenințărilor de tot felul, sărac, dar nu se oprește. De ce?

Acest serial nu se dorește un atac la adresa SRI și nici a directorului său, Virgil Măgureanu

Episodul 2:

Față în față cu rușii

perioada 1975 - 1978

- Care a fost misiunea cea mai importantă din perioada la care ne referim?

- E vorba de încercarea Direcției 4 de a demonstra conducerii MAPN, în speță Comandamentului de Transmisiuni condus de generalul **Dumitru Dumitru**, director și la Televiziune câțiva ani mai târziu, că autospeciile de transmisiuni R 127 de proveniență rusească nu atingeau nici pe departe parametrii dați de exportatori.

- De unde această suspiciune?

- Din informațiile noastre provenite de la niste surse din Uniunea Sovietică...

- Cum ați procedat?

- Treaba noastră consta în supravegherea atentă a celor două autospeciale achiziționate de probă de armata română. Într-o noapte, pe când una dintre ele se afla în U.M. 01612 București, am pătruns neobservat împreună cu un alt ofițer C.I. în autospecială. Desfăcând un panou am descoperit că multe butoane erau puse numai de formă, nefolosind la nimic. Mai mult chiar: stația radio era montată pe niște Zill-uri. Răzuind plăcuțele cu seria motorului și o caroserie am văzut că primul era făcut în 1954 (cu 22 de ani înainte) iar caroseria în 1962...

- Cam cât costa o asemenea autospecială și ce performanțe avea?

- Era o autospecială de mare putere cu posibilitatea retransmisiei prin satelit. Practic se putea vorbi cu ea oriunde, la New York, în Kamciatka... Problema ei era că nu funcționa bine decât pe vreme bună fără nori pe cer. Costa în jur de 12-13 milioane de lei (aproximativ 1 milion de dolari, pe vremea aceea la cursul oficial 1 dolar = 13 lei - n.r.) Problema gravă era că noi bănuim că stația e dotată cu un sistem de retransmisie la Moscova. Dar nu am putut să verificăm, toate cercetările fiind făcute de un anume colonel Filip.

- S-a cumpărat vreuna?

- Da, s-au cumpărat zece bucăți, dar din "anumite" motive n-au fost utilizate niciodată...

Deconspirarea

submarinelor românești

- Să revenim, totuși, la misiunile pe linie contrainformativă.

- O acțiune foarte importantă s-a desfășurat la Constanța. În trecut, o bună bucată de vreme marina română nu a recunoscut că ar deține submarine. În 1976 câțiva reprezentanți ai marinei au participat la "Ziua Armatei Sovietice", ale cărei festivități s-au desfășurat la București, la Casa Armatei. Acolo, după

terminarea părții oficiale, la căruia Casei Armatei, un ministru militar pe nume **Miu** a spus, beat fiind, că lucrează pe un submarin. A ieșit un mare scandal atât în țară, cât și la nivel internațional.

- Ce a fost Direcția 4 în acest context?

- Alertată integral, Direcția 4 prin oamenii ei a încercat o serie de acțiuni de dezinformare la nivelul militarilor: umblam prin garnizoanele militare și unde vedeam mai mulți militari la un loc - prin cărciumi în special - intram în grupul lor și aduceam vorba despre subiectul submarinelor. Mă dădeam că lucrez la Constanța și negam afirmațiile acelui **Miu**.

- A reușit sau nu acțiunea?

- Pe plan intern, da. Rușii însă au trimis o delegație militară la Capul Midia unde au descoperit cele două submarine fabricate în Germania înainte de cel de-al doilea război mondial, niște U-Boat-uri. Acestea au fost de atunci puse sub supraveghere sovietică și nu au mai ieșit din radă până târziu, la sfârșitul anilor '80.

C.I.-stul era și securist și polițai și pompier

- Cum erau văzuți agenții de contrainformații de ceilalți, de colegii militari din unitate?

- Pentru ei eram niște "ciume"... Toți credeau că eram puși numai să facem rău, iar pe de altă parte, nimeni nu avea curaj să se ia de noi. Până și comandantul unității era speriat în ceea ce privește acțiunile C.I.-știlor.

- Și totuși, ați avut diverse acțiuni în urma cărora mulți au avut de suferit.

- Da, am făcut și mult rău. Pe drept sau pe nedrept mulți militari și apoi, în perioadele următoare, și mulți civili au suferit de pe urma rapoartelor pe care le făceam noi. C.I.-stul era, într-o unitate militară, și polițist și securist și pompier... Ne ocupam de la spioni și până la găinarii de rând. Acum să vă dau un singur exemplu: pe vremea inundațiilor, în 1975, când toată lumea era mobilizată să limiteze proporțiile catastrofei, au existat și diverși militari de la unitatea mea (01612 București) care nu aveau altceva mai bun de făcut decât să vândă efectele militare - bocanci, foi de cort etc. - țișanilor din Ciurel.

Au început represiunile

Pe data de 10 octombrie 1995 la presiunile exercitate de organele SRI județul

Vâlcea împotriva fostei soții a lui **Dinu Dan**, **Giurau Georgeta**, în special de către șefa telefonistă **Hodină Maria** (soția fostului ofițer C.I. și fost șef al lui **Dinu Dan** lt. colonel **Hodină Ștefan**) un executor judecătoresc a evacuat mobila personală a lui **Dinu Dan** din camera pe care acesta o deținea legal în apartamentul din strada dr. Hacman bl.99, sc.D, ap.5, Râmnicu Vâlcea. De asemenea, **Georgetei Giurau** i s-a pus în vedere să nu-l mai primească pe fostul soț în apartament, să nu-i mai permită legătura cu copilul lor, **Dinu Beatrice Lavinia** și să anunțe imediat Poliția în cazul în care îl vede pe **Dinu Dan**.

Actele pe baza cărora s-au evacuat bunurile nu au valoare legală. Alături de vi le prezentăm în facsimil.

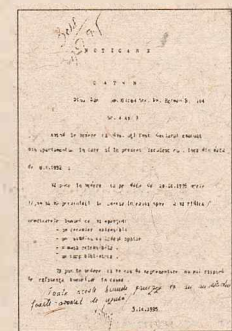
În plus, anumiți ofițeri implicați în dezvoltările făcute de **Dinu Dan** (e vorba de lt.col. **Pleșușescu Ștefan**, lt.col. **Crăciunescu Gheorghe**, cpt. **Dănciulescu Nicolae**) au strâns o sumă de bani cu care l-au plătit pe lt.col. (r) **Popa Gheorghe** ca să-l caute și să-l omoare pe **Dinu Dan**. De menționat că **Popa Gheorghe** a fost unul dintre directorii adjuncți ai Agenției Naționale de Investigații și Securitate Economică al cărei director era **Dinu Dan**.

N.R.1. Telefonistele, inclusiv fosta soție a lui **Dinu Dan** și **Hodină Maria**, au grade militare lucrând până în '89 în cadrul DSS.

2. Informațiile ne-au fost furnizate de subofiterul în rezervă **Stănciulescu Dan** din Râmnicu Vâlcea, fost lucrător în DSS, în SRI și în MAPN la unitățile militare 01036 și 01077 Vâlcea.

La sediul redacției Flacăra, în urma apariției în numărul trecut a primului episod din serialul "Un spion între oameni" s-au primit telefoane anonime de amenințare pentru întreruperea publicării materialului.

Subsemnatul **Dinu Dan**, domiciliat în Râmnicu Vâlcea, str. Doctor Hacman nr. 26, bl. 99 sc. D ap. 5, sunt de acord cu materialul publicat în Revista Flacăra nr. 43/95, drept pentru care semnez propriu.

București,
sediul revistei Flacăra
19.10.1995

Mic dicționar explicativ

Vă prezentăm o serie de termeni utilizați în jargonul serviciilor secrete române, în special de Direcția 4, de dinainte de 1989 pentru o mai bună înțelegere a textului interviului.

informator 1. benevol - individ exploatat (în sensul furnizării de informații) cu voia lui;

2. delegat - individ șantajat în scopul obținerii de informații;

exploatare în orb = obținere de informații fără ca sursa să-și dea seama;

agent de informații = individ racolat din rândul cadrelor militare în rezervă sau active cu asentimentul lui sau șantajat;

pentru aducerea de informații erau premiați (sume între 5.000 - 20.000 lei);

lucrător de informații = agent plătit pe statele securității, putea fi oficial sau acoperit;

rezident de informații = șeful rețelei de informatori ce putea cuprinde între 50 și 200 de oameni;

ofițer coordonator = cadru activ în DSS cu grad cel puțin de căpitan, răspundea de rezidenți;

obiectiv = individ ce trebuia supravegheat permanent;

conservă = agent lăsat în rezervă, într-un anumit obiectiv de importanță obștească sau particulară, pentru a putea fi folosit la un moment dat;

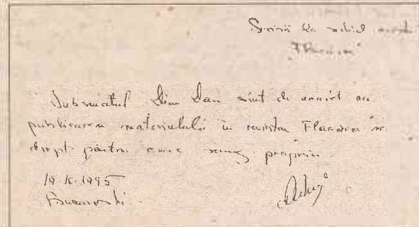
pescar = individ din sistemul informațional care culegea informații;

morfina = membru al familiei unui obiectiv ce putea fi folosit la nevoie;

antena = membru al unei societăți obștești care avea angajament cu DSS și era obligat să furnizeze date (ex.: telefoniste, asistente medicale, lucrătoare în turism, agenți de circulație);

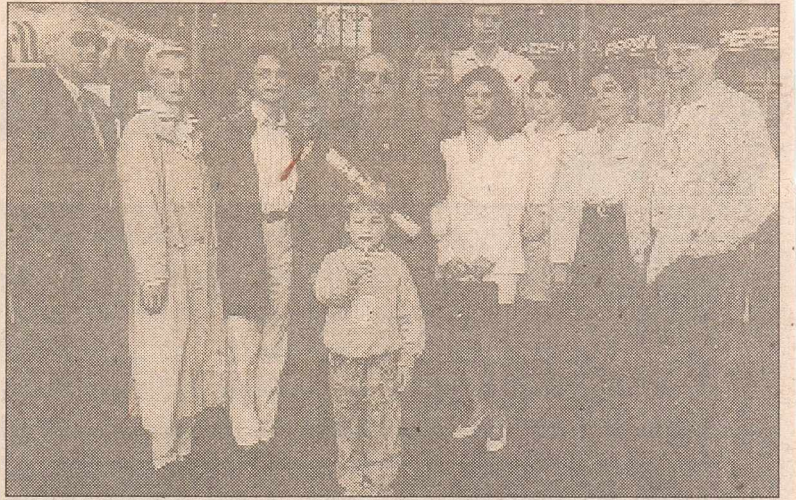
curier = conducătorii auto din sistemul TIR.

Un grup de redactori

Acum mai bine de șase luni, reporterul special Toma Roman jr. a fost oprit pe stradă de un individ, cu o geacă de piele și o șapcă în creștet, care i-a spus scurt: „la stai! Ai moacă de american!“. După ce colegul nostru a căzut în nedumerire, necunoscutul, profitând de efectul surpriză, i-a spus că-l face om, îl pune să joace într-un film cu mari vedete americane. S-a și recomandat. A spus că este Carol Gruber, președintele Asociației Naționale a Figuranților din România. Filmul american se turna în fața la Intercontinental. Ca și Toma Roman jr., mai fuseseră adunați și vreo alți 20 de indivizi, fericiți posesori ai unor fețe de americani. Pe peluză, fețele de americani au fost privite cu circumspecție de un individ cu o borsetă, care a răcnit: „I need you, you and you!“ și a plecat. Reporterul nostru nu s-a aflat printre cei aleși. Supărat de mama focului, Carol Gruber răcnește foarte furios după plecarea străinului: „Dă-l în p... mă-sii de american! Numai figuri d-astea face. Mi-a cerut 20 și vrea trei...“ Drept consolare, le împarte celor rămași pe dinafară cărți de vizită cu telefonul său și le spune: „Las' că mai vin și alte filmări.“

Acum o săptămână, Toma Roman jr. a găsit în buzunarul unei gece cartea de vizită a lui Carol Gruber.

Ca să ne convingă cât de bun e, Carol Gruber s-a pozat pentru Flacăra înconjurat de figuranții săi ...

Excursie printr-o lume de figuranți

Banii, nămolul și japonezii

Ne-am fixat întâlnirea cu Gruber într-o vineri, la ora 16, în fața hotelului Banat. La ora fixată, îl găsim pe Gruber vorbind cu un japonez gras și o româncă slabă. Lângă el, tăcea un bărbat cu mustăcioară. Aflăm că japonezul gras e domnul Tajimura, care tocmai face un spot publicitar despre nămolul românesc și nebănuitele sale calități terapeutice. Tipul slab cu mustăcioară e cascadorul Aurel Manolescu, care trebuie să fie agățat de un tren, târât, „făcut ferfeniță“, după care să se dea cu nămolul românesc și să se facă la loc, ca nou.

Fiindcă n-are timp, Carol

Gruber ne spune să sărim într-un microbuz și să mergem cu el până la Cernica, unde trebuie filmat clipul, deoarece Aurel Manolescu trebuie să vadă locul unde o să-l agăte trenul. Pe drum, Gruber e când foarte simpatic, când vără texte clasice. Textele clasice le spune repede când deschidem noi reportofonul și vrea să pară cât mai oficial-ceremonios, așa cum șade bine când te dă la ziar.

La Cernica, Aurel Manolescu cercetează expert terasamentul căii ferate, se uită după cioburi, vede ce burtiere, genunchiere și cotiere o să-i trebuiască. Pe drumul de întoarcere, Gruber, ceva mai ușurat (Aurel Manolescu acceptase cascada), vorbește mai mult și mai pe bune cu noi.

Profesia: furnizor universal

Când un regizor i-o cere, Carol Gruber face rost de orice. Specialitatea lui e să găsească fel de fel de oameni, dar nu se dă în lături să aducă, pe căi nebănuite, în platourile de filmare, și animale, mobilă, mașini sau, prin șarmul personal, să convingă proprietarii unor locuințe (de regulă cocioabe sau vile) să accepte turnarea filmului la ei în casă. În timp, și-a format o rețea de colaboratori, pe care îi solicită preferențial. De multe ori, însă, se ivesc cazuri speciale sau e presat de timp și atunci recurge la metoda lui infailibilă: agățatul pe stradă.

Mircea Veroiu a vrut să-i facă rost în 24 de ore de 120

de mutre de epocă, pe care Gruber le-a selecționat mergând prin cârciumi. Pentru Hotel de lux, nea Carol a trebuit să aducă 200 de șchiopi și handicapați. Alte dăți a trebuit să facă rost ba de o fanfară militară, ba de curve autentice, ba de 20 de sugari. Agățatul pe stradă nu se termină tot timpul bine. Acum câteva luni trebuia să facă rost pentru un spot publicitar de vreo 15 fete peste 1,80 și cu sânii mari. Ghinionul l-a făcut pe nea Carol să oprească în Parcul Icoanei o echipă de voleibalistice. Cum figurantului-șef îi plăcea să umble cu costume curate, ghiuluri, brățări și lanțuri, antrenorul fetelor a bănuțat că este un fel de pește. De frică să nu-i descompleteze lotul, voleibalistul-șef i-a tras figurantului-șef o mamă de bătaie, a cărei amintire îl înfricoșează și acum.

Îl întreb pe Gruber ce profesie are la bază. Ne spune că a făcut inițial chiar el figurație și din '84 e furnizor de figuranți. În '90 a fondat Asociația Națională a Figuranților și, ca să atragă lumea, l-a pus secretar-general pe primul campion olimpic de caiac-canoe al României, Leon Rotman.

Mafia figuranților

După Carol Gruber, peste 50% dintre cei care fac figurație trăiesc sub limita minimă a sărăciei. Majoritatea sunt pensionari, studenți sau oameni foarte tineri. Puțini vor să facă figurație ca să se vadă în filme, iar alții vin fiindcă sunt avari, cu toate că „au acas' două-trei televizoare Sony și Cielo“.

Figuranții sunt plătiți, de la caz la caz, cam între cinci și douăzeci de mii de lei. De multe ori Gruber are necazuri, căci „producătorii

mai dau țepe“. Fiindcă plata figuranților se face doar în urma unor înțelegeri verbale, la sfârșitul filmărilor producătorii spun că s-a terminat bugetul filmului sau plătesc mai puțin decât suma stabilită. Fiecare regizor e capricios. Unul vrea figurante sau figuranți cu care să se distreze după program, altul vrea indivizi cu care să se îmbete.

Gruber taxează atât producătorul, cât și figuranții. Ne spune cu modestie că de la figuranți ia 500-1000 de lei de căciulă, cât să-și plătească telefonul. La un film iese ceva, dar filme nu se toarnă toată ziua bună-ziuă și, mai des există și în domeniul furnizorilor concurență acerbă. Carol Gruber ne-a povestit de vicepreședintele Asociației, care a încercat să-i fure câteva ghișefturi, dar n-a reușit fiindcă lucrează cu o metodă mai greoaie (lipește afișe la forțele de muncă) și nu poate face rost de oameni foarte repede. Adeveratul mare concurent al lui nea Carol este tocmai cel de la care a învățat meserie. Un individ în vârstă, și el mare specialist în metoda agățatului, dar care în ultima vreme a lăsat-o mai moale fiindcă este bolnav, și s-a apucat serios de pileală.

Microbuzul ne-a lăsat la loc în Piața Rosetti, tot în fața la Banat. L-am invitat pe Carol Gruber la o bere, pe terasa hotelului. Volubil, nea Carol spunea bancuri porcoase, râdea și îi dădea cu povești pline de curve, actori celebri și regizori. Din când în când se mai oprea cineva și-l lua cu „Maestre! N-ai nici o comandă?“ Când mașina 311 oprea în stație și trecea pe lângă noi un puhoi de lume, Carol Gruber tăcea mâlc și se uita instinctiv după fețe de americani, evrei și francezi.

TOMA ROMAN jr. ■
LUCI ȘTEFANOVICI ■

Sunt la modă

Hoții de buzunare îmbrăcați elegant

Vineri, 13 octombrie 1995, la ora 11, cinci hoți de buzunare (patru cu înfățișare de țigani, unul cu figură de român) au flancat-o pe o femeie care voia să cumpere ceva de pe o tarabă de lângă Foișorul de Foc, iar unul dintre ei i-a scotocit prin poșetă. Negăsind bani (singura bancnotă pe care o avea, femeia o ținea în mână), hoțul i-a pus în poșetă, în bătaie de joc, o țigară aprinsă. Când a simțit miros de ars, cea care devenise fără vină ținta batjocurii unei bande de ticăloși, a început să-i admonesteze pe agresori. Nimeni din martorii întâmplătorii ai incidentului nu s-a solidarizat cu femeia. În schimb, unul din hoți a vrut s-o bată, ca să-i închidă gura, și abia la intervenția mea, a unui biet ziarist rău văzut de actualul guvern, victima a fost lăsată în pace.

Credeam că hoții, după ce s-au divulgat ca hoți, se vor evapora rapid din zonă. Nici gând. Ei s-au îndepărtat cu numai câteva zeci de metri și s-au postat lângă o biserică de pe strada Traian, pentru a-i escroca pe bătrânii care se îndreptau spre sfântul lăcaș. Trecuseră la altă metodă: o făceau pe străinii care nu știu să identifice bancnotele românești și le cereau bătrânilor să le arate propriile lor bancnote, ca termen de comparație. Dacă refuzau, le dădeau câte un picior în fund.

Să vezi un om cu părul alb, batjocorit de un borfaș, polițist să fii și tot nu poți să rămâi indiferent. Cel puțin așa credeam. Și, bineînțeles, mă înșelam. Profitând de faptul că tocmai atunci și-a făcut apariția un plutonier major de poliție, i-am arătat ce se întâmplă peste drum, în fața bisericii, și i-am propus să mergem împreună la hoți și măcar să-i alungăm de acolo. Polițistul m-a ascultat și mi-a explicat că nu are timp de așa ceva, întrucât trebuie să prindă tramvaiul 14, care, într-adevăr, tocmai sosea în stație. Cu un salt de om antrenat, el a pătruns în primul vagon și s-a grăbit să-și găsească un loc liber.

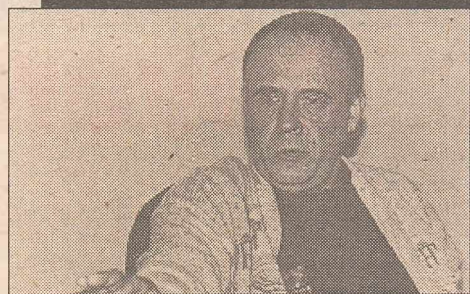
Hoții, de pe celălalt trotuar, m-au privit îndelung, bănuind că fusese ceva necurat în discuția mea cu polițistul, dar în cele din urmă le-a fost lene să treacă strada și m-au lăsat în pace. Erau toți bine dispuși. Și erau și foarte eleganți, făcându-i pe bătrânii acostați să nici nu-și poată închipui că au de-a face cu niște borfași. Eu, în schimb, ziarist rău văzut de actualul guvern, eram foarte trist. Și eram atât de prost îmbrăcat, încât trecătorii de pe stradă mă priveau îngrijorați, ca pe un posibil hoț de buzunare.

ION MATEESCU ■

Radu Boroianu (vicepreședinte PNL):

„Dl Iliescu are o anumită stare de tensiune care-l face să pară speriat”

Radu Boroianu este vicepreședinte al Partidului Național Liberal. Ca mulți liberali din România, a parcurs o traiectorie ciudată, poposind pe rând la PNL, apoi la PNL-AT, apoi la NPL, apoi din nou în PNL. Unii adversari politici îl consideră un fel de eminentă cenușie - omul care face și desface totul într-o formațiune politică. Greu de spus dacă așa stau cu adevărat lucrurile. În orice caz, Radu Boroianu nu ne ascunde că este foarte recunoscător teatrului, pe care l-a slujit peste 25 de ani: „Fără să știe și fără să știu, m-a pregătit mult mai bine decât am reușit eu să mă pregătesc teoretic pentru viața politică”. A intrat destul de repede în PNL, imediat după evenimentele din decembrie 1989, la care a și participat de altfel: „Am căutat formațiuni politice noi, dar din păcate cele care apăreau erau conduse fie de nebuni, fie de oameni care nu se pricepeau nici cât mine, fie erau diversivni evidente”

Deși este de meserie regizor de teatru, Radu Boroianu a făcut suplimentar și ceva studii de psihologie pe care nu le-a încheiat. A fost, pe rând, director artistic, sau director administrativ, sau director pur și simplu pe la fel de fel de instituții teatrale. „Toată viața mi-am dorit să fac științe juridice, politică și gazetărie. N-am putut să fac dreptul pentru că tatăl meu fusese un foarte cunoscut avocat. N-am putut să fac politică pentru că nu se făcea politică, sau cei care o făceau aveau o cu totul altă descendență familială decât avusesem eu. Am făcut teatru ca o pasiune secundă, încercând să suplinesc prin dragoste și ceva cultură ceea ce nu era vocație” - mărturisește Radu Boroianu.

Soția lui Radu Câmpeanu a vrut să mă salte-n grad...

Reporter: Să înțelegem că opțiunea pentru PNL a venit din faptul că acolo ați găsit oameni pricepuți?

Radu Boroianu: PNL avea un avantaj: exista o istorie, o tradiție și existau oameni care apucaseră să facă politică în mod profesionist, chiar dacă aceștia din urmă aveau vârste venerabile. Eu aveam nevoie să învăț de la cineva mai mult decât știam eu și nu să devin de la început profesorul altora.

- Și ați învățat ceva de la Radu Câmpeanu?

- Când m-am înscris eu în PNL, Radu Câmpeanu nu exista. El a venit imediat după aceea. Fără să pot să afirm că am avut imaginea perfectă a bluff-ului care este Radu Câmpeanu, nu pot să spun că el m-a atras foarte mult, în primul rând datorită aroganței.

- Ați părăsit destul de repede PNL. De ce?

- Am plecat voit și nevoit. În PNL eu eram doar redactorul șef al ziarului acestei formațiuni. Am părăsit partidul pentru că pe de o parte conducea ultracentralizată mi-a făcut propuneri neonestе, iar pe de altă parte, pentru că alături de o serie de colegi, am considerat că lipsa dorinței de a discuta serios cauzele eșecului din alegerile anului 1990 nu este o situație admisibilă într-un partid politic democratic.

- Concret, în ce au constat propunerile neonestе?

- Soția președintelui Radu Câmpeanu a vrut să mă salte în grad, din redactor șef, în funcția de director al oficiului PNL, în ciuda faptului că Biroul Permanent al partidului numise în această funcție un alt liberal...

- Ați părăsit PNL, dar n-ați stat prea mult nici la PNL-AT. Îmi amintesc foarte bine că la conferința de presă care a anunțat practic această sciziune a surprins prezența unui personaj cel puțin ciudat: un domn pe numele său Ovsealnikov, reprezentant al Ambasadei Rusiei. Ce căuta el, acolo, între liberali?

- Ar fi interesant dacă Dinu Patriciu v-ar răspunde la această întrebare pentru că, și cu ghilimele și fără, Ovsealnikov era „legătura” lui. Cu Dinu Patriciu stătea de vorbă acest personaj și el îl invitase în momentul acela. Era ceva mai ciudat decât expresia: „Ce caută neamtu'n Bulgaria”.

- Acum vă aflați din nou în PNL și totodată în CDR. Recentele sondaje de opinie arată dacă nu o scădere, în orice caz o stagnare a acestei alianțe, din punct de vedere electoral. Credeți că există șanse

de succes la alegerile din 1996?

- Sondajele din România îmi par în continuare ciudate, neprofesioniste. Una dintre ciudăteniile ultimului sondaj este că, pe de o parte, opoziția democratică scade în ochii cetățeanului, iar pe de altă parte, partidul de guvernământ crește în ochii aceluiași oameni care declară de dimineață și până seara că sunt nemulțumiți de viața pe care o duc. Or, eu nu cred că nu se știe cine conduce țara și că se face o confuzie regretabilă între partidul de guvernământ și CDR!

- Ciudat sau nu, practica de până acum arată că la urne se cam întâmplă ceea ce spun sondajele de opinie...

- În opinia mea, motive ar fi ca ultimele demersuri ale CDR s-o fi făcut mai populară decât apare ea în sondaje. În majoritatea zonelor țării, de unde până de curând opoziția era primită și privită cu circumspecție, acum reușește să adune, prin simpla prezență, mult mai mulți oameni interesați să

soțul Emil Constantinescu. Privind retrospectiv, considerați întemeiate aceste solicitări?

- Unul dintre motive are aparența de a fi fost și de a fi rămas întemeiat. De altfel, noi am făcut CDR să funcționeze altfel decât funcționa ea atunci. Dar, repet, este numai o aparență, pentru că atunci când dorești cu adevărat să schimbi ceva din interior cauți să faci această schimbare în momentul cel mai propice, să contribui la ea până la capăt, nu s-o enunți și să ieși! Cât privește candidatul la președinție, PL'93, de pildă, n-a făcut vreo propunere nici până în ziua de azi.

Nu întotdeauna ceea ce știi că există poate fi și rostit

- Domnul Adrian Năstase nu nega în fața unui reporter al revistei Flacăra că a avut mai multe întâlniri cu președintele CDR. Domnia sa lăsa să se înțeleagă că există chiar un consens între PDSR și CDR în ceea ce privește viitoarea Lege electorală, mai precis pragul de acces în Parlament. Confirmați sau infirmați existența acestui consens?

- Și partidele cu o bună organizare teritorială din arcul guvernamental și partidele serioase din opoziție consideră că a venit momentul ca viața politică să se limpezească. Adică să nu mai încurcăm ochiul și mintea cetățeanului cu o mulțime de partide inexistente sau semiexistente.

- A luat CDR în calcul și eventualele consecințe ale acestei înțelegeri?

- Absenteismul masiv coroborat cu multe voturi anulate precum și cu mandatele nevaldate ce provin de la formațiunile care nu vor atinge pragul electoral ar putea conduce la o situație în care cu circa 36% procente obținute în alegeri, PDSR să se apropie de pragul de 50% din mandatele din Parlament. Ceea ce i-ar permite să guverneze de unul singur.

- Folosind prea mult aritmetica riscați să cădeți într-o capcană. În baza căror studii profunde credeți că alegerile parlamentare vor fi caracterizate prin absenteism?

- Toate sondajele de opinie sugerează acest lucru. Tot ce s-a scris a luat în calcul alegerile locale parțiale. Nu am convingerea că acesta este un bun exemplu.

- Priviți la Parlament și veți vedea că doar 20% dintre cetățeni îi acordă încredere. Cum Parlamentul înseamnă Opoziție și Putere la un loc nu credeți că din rândul celor 80% de nemulțumiți pot fi mulți absenți de la scrutin?

- Sper că veți conveni alături de mine că s-a făcut tot posibilul pentru a se ajunge la această părere despre Parlament. Aceleași forțe care încearcă să facă din Parlament o instituție inutilă în ochii cetățeanului vor folosi mijloace duble de acțiune pentru a-i convinge pe oameni să vină să-i voteze...

- Să revenim atunci la ceea ce s-a întâmplat deja la trecutele alegeri: peste un milion de voturi nule...

- Vedeți, de aceea este bine să lămurim

- Vă mulțumește prestația dlui Emil Constantinescu? La o întâlnire cu presa, la care și dv. ați fost prezent, s-a văzut cât se poate de clar că președintele CDR nu cunoaște procedura de vot în ceea ce privește modificarea Codului Penal!

- Nu vreau să-l scuz neapărat, dar de multe ori erorile politicianilor sunt și rezultatul prestației consilierilor. Nu întotdeauna dl Emil Constantinescu a fost cel mai bine sfătuit.

- Dar respectiva greșală nu este una de finețe politică. Ține de abc-ul mecanismului parlamentar...

- Abc-ul mecanismului parlamentar în Parlamentul României nu e atât de simplu pe cât pare. Cineva încearcă și acolo să încurce prin regulamente țete. E evident însă că parlamentarii ar fi trebuit să fie consultați sau ar fi trebuit să fie mai preciși în mesajul pe care l-au transmis prin intermediul profesorului Constantinescu.

ne pună întrebări și să așteptăm răspunsul nostru. Și nu este vorba despre oameni care se adună „ca la urs”, pentru că a venit o persoană ceva mai cunoscută decât cele din satul lor.

- De la o întrebare și până la a vota există totuși o cale...

- Acest interes care în urmă cu doi-trei ani nu exista mă face să cred că puteam cel mult să staționăm din punct de vedere electoral și nu să cădem atât de brusc.

- Răsfoind presa ultimelor luni, vom vedea o imagine nu tocmai roză a CDR. Demisii din PNȚCD, conflictul dintre Crin Halaicu și Iulian Crețu... De ce se întâmplă toate acestea într-o perioadă când orice formațiune politică ar trebui să-și dorească mai degrabă liniștea?

- Există pe de o parte mai multe interese personale decât ar trebui să transpară într-o viață politică normală. Cât privește situația din PNȚCD, poate fi vorba și de motive obiective, dar viața atât de turmentată a liberalismului mă determină să cred că și-a băgat dracu' coada.

- Motivele invocate de PAC și PL'93 la părăsirea CDR au fost necesitatea restruc-turării CDR, precum și unele rezerve față de candidatul unic la președinție, profe-

lucrurile prin legea partidelor. Dacă-l punem pe cetățean în fața unui buletin de vot de consistența unei cărți de telefon, vom depăși probabil și această cifră.

- Sunteți și analist politic. De aceea vă cer o prognoză. Cum credeți că se va termina războiul dintre liderul PRM și președintele Iliescu?

- Nu întotdeauna ceea ce pare că poate fi analizat, poate fi cu adevărat analizat. Și mai ales, nu totdeauna ceea ce știi că există poate fi și rostit... Când rostești într-un moment nu tocmai potrivit adevăruri fundamentale și faci o analiză mult prea profundă, riști să contribui activ la reorientarea părerii combatanților.

- Totuși...

- Trebuie să înceteze ideea că dacă ai imunitate parlamentară îți poți permite, în virtutea ei, tot ceea ce în cazul unui cetățean obișnuit ar fi amendabil. Ca român, mă preocupă să stabilim care sunt limitele și dacă avem o lege pentru cetățeni în general și o lege pentru parlamentari sau chiar pentru o anumită categorie de parlamentari sau politicieni, separat. Pentru că modificările aduse Codului Penal diferențiază pedepsele pentru calomnie și defăimare la gazetari față de restul cetățenilor, în schimb aceeași lege apără rudele de gradul 1 ale parlamentarilor! În orice caz, revenind la liderul PRM, el este la ora actuală un pericol pentru viața politică românească.

- Cum apreciați reacția președintelui României față de aceste atacuri?

- Este ciudat că de mai multă vreme încoace dl Iliescu are o anumită stare de tensiune care-l face să pară speriat. Altminteri nu-mi explic de ce asistăm la o creștere evidentă a măsurilor de siguranță care se iau mai des în ultimele luni, la simpla apariție a președintelui și care nu caracterizau instituția prezidențială acum doi sau trei ani! I-aș cere președintelui, cu dreptul pe care îl am de cetățean al României, să definească mai clar de cine și de ce se teme. Dacă există un pericol adevărat, să-l știm și noi, să-i sărim în ajutor.

- Pe dv. nu v-ar speria C.V. Tudor?

- De ce să mă sperie limbarița de maha-lă a unui senator și să nu fiu mult mai speriat de nivelul de sărăcie al cetățeanului român?

- Ce vă supără cel mai mult în momentul de față?

- Sunt profund deranjat de faptul că oameni de valoare intelectuală ca Stelian Tănase, Călin Anastasiu, Varujan Vosganian, Alina Mungiu și alții ca ei n-au găsit de cuviință să întărească formațiunile în rândul cărora au activat și pun la cale un nou partid, nerealizând că nu fac altceva decât să contribuie, de această dată nevinovați, la o nouă divisiune.

RĂZVAN DUMITRESCU ■

Prin impozite împovărătoare:

Guvernul scotocește în buzunarele românului

Impozitele, se știe bine, bucură întotdeauna pe guvernanți și niciodată pe contribuabili. În țara noastră populația este confruntată cu o impozitare a veniturilor mult prea drastică, prea copleșitoare. Pentru un salariu brut de 125 dolari, adică vreo 262.500 lei, cetățeanul român plătește un impozit de 32 dolari, adică vreo 67.200 lei (dacă socotim dolarul egal cu 2.100 lei). Mai scădem 3% pensia și 1% șomajul, adică 10.500 lei și rămân 184.000 lei. Din acești bani, românul trebuie să plătească întreținerea la bloc, telefonul dacă-l are, chiria dacă nu este proprietar sau impozitul pe casă în caz contrar, transportul în comun și curentul electric. 60% din bani se duc pe mâncare și mai sunt încă 1000 de hangarale. În felul acesta, cei 184.000 lei sunt insuficienți. Ce se întâmplă, însă, cu acei oameni care nu au acest venit și care sunt, cu siguranță, foarte mulți, dacă nu majoritari?

Cele ce urmează vă vor dezvălui inventivitatea de care dă dovadă guvernul Văcăroiu pentru a găsi noi impozite pentru buzunarele goale ale românilor.

Românul plătește taxe pe călne și pe cazanul de fier rachlu.

Impozitele pe salarii, conform Legii 32/91, au o variație între 20% și 60%, în funcție de cât câștigi. În Statele Unite, pentru un venit sub 22.750 dolari, impozitul este de 15%, în timp ce la noi o impozitare de 17% se face la un salariu de 90.900 lei, adică 43 de dolari! La americani, impozitul maxim este de 39,6% pentru un venit de peste 250.000 dolari, în timp ce la noi pentru un salariu de 2 milioane lei (aproximativ 952 dolari) impozitul este de 54% și merge în continuare creșterea. Dacă în Statele Unite impozitele și plafoanele de impozitare diferă pentru cuplurile căsătorite, fiind mai mici decât pentru persoanele singure, în scopul încurajării familiilor, în țara noastră guvernul nu se gândește la protecția socială sau la încurajarea cuiva, ci mai degrabă, la descurajarea tuturor.

Legea 27/1994 privind impozitele locale prevede o serie de facilități care beneficiază doar invalizii, deț

Cotele de impozite cu o fiscalitate

Impozitul pe cifra de afaceri era de 1% pe veniturile de succesiune, impozitele proporționale pe veniturile globale și taxele de timbru de 3 lei pe kg, iar pe veniturile provenite din activități agricole. Pentru a vedea mai bine ce reprezintă însemna la 1930 impozitul global și cotele de contribuabili plăteau impozitul la care pleca impozitarea era de 10.000 lei. Impozabil să se ridice la 20.000 lei. Dimpotrivă, cuprins între 10.000 și 30.000 lei. Aceștia plăteau 8,62% din impozitul global. Cea mai mare parte a impozitului global era de 100.001 lei și 500.000 lei, iar cei cu venituri globale erau cei cu un câștig de peste 500.000 lei contribuabililor români la 1930.

politici și veteranii de război. Prea puțin, totuși, dacă ne gândim la familiile multor copii și pensionari, care deși au venituri mici, nu beneficiază de niciun fel de scutiri.

În general impozitele și taxele locale au fost mărite de 20-25% de cele mai importante creșteri înregistrate de la impozitul pe clădiri:

- 16.800 lei pentru clădiri cu rețea de beton cu încălzire centrală
- 15.700 lei/mp pentru clădiri fără încălzire centrală și 14.000 lei/mp pentru clădiri cu pereți de piatră sau cărămidă, dar cu instalații de apă caldă și lumină.

Scumpete mare la publicitate. Dimpotrivă, modulul de taxare a publicității Bucureștiului devine de 5 ori mai scump în acest domeniu decât Münchenul, spre exemplu. Pentru o reclamă în limbă străină este de cinci ori mai ridicată, pentru reclame publicitate la televiziune și produse alcoolice taxa se majorează cu 500%.

Legea pică pe simplul în anecdotă datorită taxei pe bicicletă (1.500 lei) și taxei pe că

Varujan Vosganian:

„Autoritățile românești caută să profite de lipsa de discernământ economic al populației”

Rep. Înainte de analiza Ordonanței 70, privind impozitul pe profit, aș dori să ne precizăm dacă Legea 12/91, care tot impozitul pe profit trata, a fost benefică sau nu pentru societățile comerciale românești.

V. Vosganian: Legea 12/91 era extrem de stimulativă pentru întreprinderile mici și mijlocii. Impozitul creștea, potrivit acelei legi, progresiv, dar pentru niște profituri normale, impozitul nu sărea peste 20%. La această impozitare s-a renunțat încă din decembrie 1991, atunci când guvernarea lui Stolojan, care în fond a fost un etatist, a schimbat impozitarea pe profit în virtutea unor competențe sporite acordate de Parlament. Guvernul Stolojan a dat Hotărârea 804 din decembrie '91, care prevedea 2 cote de impozitare: 30% pentru profituri impozabile de până la 1 milion de lei și de 45% pentru profituri de peste 1 milion lei. Teodor Stolojan a introdus această drastică înăsprire a fiscalității, fără să țină seama de specificul economiei de tranziție în care trebuie să stimulezi întreprinderile mici și mijlocii.

În continuare, până la 1 ianuarie 1995, a avut loc o continuă sporire a fiscalității pe profit. În timp ce, spre exemplu, la impozitul pe salarii grila pentru salarii se modifica în funcție de rata inflației, la impozitul pe profit acest lucru nu s-a produs. Trebuie să precizez că un milion de lei din 1991 însemna circa 30 milioane în '94. Cu toate acestea, plafonul de 1 milion a rămas neschimbat, ceea ce a făcut ca rata medie a impozitului pe profit să crească de fapt de la 34% la 42% în decembrie 1994.

Rep: Să înțelegem că Ordonanța 70 este binevenită pentru fiscalitatea românească și că va permite agenților economici să mai răsuflă de sub povara impozitelor?

V.V.: Ordonanța 70 presupune un nivel identic de impozitare a profitului, pentru toți agenții economici plătitori de impozite. Nivelul stabilit este după cum se știe de 38%. Există câteva excepții, ele sunt marginale, și se referă în sens pozitiv la agricultură și în sens negativ la jocurile de noroc. În schimb, trebuie să remarcăm faptul că sunt eliminate toate facilitățile pentru societățile nou înființate, toate facilitățile ce existau în Legea 35/91 privind investițiile străine, cât și în Legea 12/91 privind impozitul pe profit.

Rep: Guvernanții și-au motivat opțiunea...

V.V.: Guvernul a motivat prin faptul că aceste facilități erau folosite în scopuri oneroase, prin înghețarea societăților cărora le expira termenul de scutire și se înființau alte societăți scutite de impozit. În ce privește investițiile străine au motivat prin crearea unei discriminări față de societățile comerciale românești și prin ideea că dubla impunere ar crea niște profituri pentru statele străine.

Aș vrea să vă spun că, în primul rând, ca optică, Ordonanța 70 este complet nerealistă. Într-o țară de tipul „Piață în dezvoltare” politica fiscală neutră este neproductivă. Politica fiscală neutră se adresează egal, imparțial tuturor agenților economici, fără a ține cont de considerente de

altă natură. Este o politică folosită în general de țări cu o mare dezvoltare economică. Politica fiscală activă, la care ar trebui să se gândească guvernul, stimulează orientarea inițiativei în funcție de domeniul de activitate și de reorientarea investițiilor. Spre exemplu, avem zone cu rata șomajului de 18-20% (județele Vaslui, Bistrița, Botoșani etc.) unde ar trebui să se acorde facilități fiscale. Cum să vorbesc de restrângerea activității combinatului „Siderca” de la Călărași, dacă nu dezvoltăm posibilități alternative de absorbția forței de muncă? Păi dacă n-am facilități fiscale, cum să investesc în noi locuri de muncă?

Rep: Cum comentați eliminarea facilităților investitorilor străini?

V.V.: Este nepermis ca o țară care, în ceea ce privește investițiile străine, se află pe ultimul loc în Estul Europei, în loc să procedeze la sporirea facilităților, trece la eliminarea lor. Îmbogățirea altor state în urma acordării unor astfel de facilități este inexistentă, ideea aceasta constituie o eroare. Pentru că, dacă o societate comercială este scutită de impozit în țara de destinație, ea nu va plăti impozit în țara de origine, deoarece se consideră că a plătit impozit. Impozitul este egal cu zero. Problema dublei impuneri se pune atunci când statul gazdă nu cere nici o obligație, dar nici nu te exonerează prin lege și atunci în țara de origine vei plăti impozit. Deci, argumentul îmbogățirii altora este nerealist.

Rep: În concluzie, povara fiscală este sau nu scăzută?

V.V.: O altă idee nerealistă ar fi că povara fiscală în România este scăzută. Autoritățile românești caută să profite de lipsa de discernământ economic al populației, de lipsa de abilitate profesională a unei părți a opoziției și caută să inducă opinia publică în eroare, cu bună știință, fie prin măsluirea datelor economice, fie prin manevrarea nesinceră a unor indicatori economici. În ceea ce privește problema fiscalității excesive la noi în țară, vă voi da un exemplu. Presupunem că există un agent economic eficient în România; el va plăti impozit pe salarii, pe profit, pe dividende, va mai plăti accize și TVA, toate acestea ridicându-se până la 60% din valoarea adăugată. Dacă alăturăm acestui agent economic eficient, un mare combinat ce are pierderi și o producție pe stoc, fiscalitatea medie va fi de 35%. Iată cum agentul economic eficient va plăti 60% impozite și taxe la stat, tocmai din cauza eficienței sale, iar colosul industrial nu va fi impozitat cu mai mult de 10%, deoarece în afară de impozitul pe salarii nu prea mai are ce să-i ceri. Aș dori să precizez că, din 1993 și mai cu seamă din primul semestru al lui '94, sectorul privat a depășit cu mult sectorul de stat la capitalul profit, în condițiile în care sectorul de stat deține două treimi din PIB. În concluzie, bugetul țării este susținut de sectorul privat și de impozitele pe salarii. În Statele Unite ale Americii, la un profit anual de până la 70.000 de dolari, impozitul este zero. Mai sus de această sumă, impozitarea crește progresiv și atinge pragul maxim de 34% la un profit anual de 2 miliarde de dolari. La noi, indiferent de profit, impozitul este, după cum știm, de 38%.

le goale

rămânând, din fericire, netaxa-
ntu câinii de pază: taxa variază
1.000 lei (pe cel de-al doilea
până la 4.000 lei de fiecare,

, an considerat păsătoare

m legii din 1928. Impozitele pe drep-
ve, impozitele pe veniturile mobiliare
ite până la 20%. Taxa pe zahăr era
aplicat o taxă de 2%.

zite împovărătoare, vom prezenta ce
1928 doar 18% dintr-un total de 5,5
în anul în care minimum de venit de
1930, legea prevedea ca minimum
abililor, 42,13% erau cei cu un venit

fi perceput de stat și virat la buget.
re cei 8,43% contribuabili cu un venit
ta maximă de 20% impozit pe veni-
prezentând aproximativ 1% din totalul

liza muncind pă-
mântul. Țăranul
rămâne obligat să
realizeze venitul
impus de Legea
34/94, ceea ce e
bine, căci e ca-
nainte. Înainte de
'89. La art. 12 din
această lege a-
pare brusc și pro-
ducția. E normal
să fie așa, pentru
că apare dintr-o
calamitate: „în
situația de pierde-
re a recoltei din
cauza calamită-
ților naturale, ve-
nitul impozabil se
reduce propor-
țional cu ponderea producției cala-
mitate, determinate prin raportarea
acesteia la producția medie realizată în
ultimii 3 ani...” Producția medie
este probabil producția obținută
în anexa legislativă.

„Și uite așa, din calamitate în
calamitate, am ajuns și la
problema titlurilor de proprietate.
Țăranii trebuie să plătească
impozit pe pământul pe care
încă nu-l stăpânesc, cu acte în
regulă, pentru simplul motiv că
nu dețin vreun certificat de pro-
prietate postrevoluționar. Aces-
tora li se percepe ilegal impo-
zitul agricol.

Furtul cu sticlă și calculatorul

Încercând să aflăm ce i-a mai trecut
românului prin minte să facă pentru a
eluda fiscalul am întâlnit și două
modalități nedescoperite, se pare, de
către organele abilitate să o facă.
Prezentându-le poate că reușim în felul
acesta să ajutăm bravele autorități.

Prima șmecherie ne-a relatat-o un
cunoscut care s-a ocupat până de
curând cu importul de bere.

Acesta ne-a dezvăluit de
ce găsim bere străină la
prețuri apropiate de
prețurile berei autohtone.
Presupunem că o sticlă
de bere germană costă
la producător 1 DM.
Dacă 0,70 DM costă
berea din sticlă, iar 0,30
DM ambalajul, importa-
torii români și poate nu
numai ei fac rost de fac-
turi în care cifrele sunt
inversate, în felul acesta
aplicându-se accizele
pentru bere pe prețul sti-
clei (0,30 DM) și nu pe
cel al produsului (0,70
DM). Concluzia o trage
fiscalul singur.

Ingenjositatea români-
lor nu s-a oprit într-o

biată sticlă de bere. Recent aceasta a
început să se manifeste și în sofis-
ticatul domeniu al calculatoarelor. O
parte din programele de contabilitate

importantă, pe care unii beneficiari o
pot folosi pentru a ține contabilitate
dublă. A venit vreun control până la
sfârșitul lunii - rămâne versiunea
corectă. N-a venit - se face
“roll-over” și se introduc datele
“alternative”. Toată șmecheria
durează câteva minute! Nici
nu ne mai gândim ce va fi
când în România vor exista
mari rețele de calculatoare (în
special în domeniul bancar),
cărți de credit etc. Dealtfel,
normele de lucru după care
acționează Fiscul prevăd faptul
că agentul economic trebuie
înștiințat din timp că urmează
să fie controlat. În felul acesta
niciodată nu poți fi surprins pe “roll-
over”, pentru că înștiințarea se face cu
5 zile înainte printr-un “aviz de control”.

Evaziunea fiscală

Art.1: “Evaziunea fiscală este sustragerea prin orice
mijloace, în întregime sau în parte, de la plata impozitelor,
taxelor și altor sume datorate bugetului de stat și fondurilor
speciale extrabugetare de către persoanele fizice și per-
soanele juridice române sau străine, denumite în continuare
contribuabili” (Legea 87/94 pentru combaterea evaziunii fis-
cale.)

Directorul SRI, Virgil Măgureanu, estima economia subterană
românească, reprezentând evaziunea fiscală, contrabanda sau
tranzacțiile valutare ilegale, la 38% din Produsul Intern Brut.

Cazuri cu necazuri

Societatea Comercială KL International Cluj SRL a importat de la Alvorada
Viena 16,1 tone de cafea, care au fost introduse în țară fără să fie vămuite și
fără calcularea și vărsarea accizelor aferente. Importul nu s-a înregistrat în evi-
dența contabilă, cafeaua comercializându-se ilegal prin intermediul magazinului
Societății Comerciale KL International din Cluj. Introducerea cafelei s-a făcut cu
ajutorul vameșului Lupaș Dan, în prezent fugit din țară în urma stabilirii de către
organele de control a evaziunii fiscale. La control s-au calculat taxe vamale și
majorări de întârziere aferente de 8.574 mii lei, accize în valoare de 22.524 mii
lei, profit suplimentar în sumă de 4.527 mii lei și un impozit de 5.547 mii lei. A
fost confiscată suma de 12.300 mii lei. Dosarul respectivei afaceri se găsește în
faza de cercetare penală.

Un alt caz de evaziune fiscală a fost descoperit la Societatea Comercială
LEMITEX SA Timișoara, societate comercială, care, în perioada 30 mai 1994 -
24 ianuarie 1995, a efectuat importuri de bere, declarând însă, în fals, importuri
de must de bere pentru prelucrare. Mustul de bere, fiind materie primă, benefi-
ciază de reduceri ale taxelor vamale, comisioanelor și accizelor. În felul acesta
nu au fost calculate taxe vamale de 49.347 mii lei, diminuându-se valoarea
accizelor cu 27.141 mii lei. LEMITEX SA nu a plătit nici TVA în valoare totală
de 78.807 mii lei.

În urma verificărilor au fost stabilite obligațiile sustrate la plată și majorări în
valoare totală de 22.064 mii lei. În fine, s-a dispus recuperarea accizelor, iar
dosarul a fost trimis organelor de cercetare penală.

făcut una sau mai multe înregistrări
eronate, el poate relua întregul proces
cu câțiva pași în urmă (cu corectarea
automată a totalurilor). Este o facilitare

Pagini realizate de
RĂZVAN BUTARU ■
TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Urmările „Afacerii Agusta”

Un Watergate belgian?

Până de curând, despre Willy Claes, actualul secretar general al NATO, se putea spune că este un băftos. Om cu o pregătire remarcabilă, muzician excepțional (a dirijat și la București orchestra simfonică, în vremea când era ministru de externe al țării sale), fin diplomat și politician din naștere, Claes a cunoscut până la cei aproape 60 de ani ai săi toate gloriile și vanitățile acestei lumi. Ca o incununare a întregii cariere, a fost ales secretar general al Alianței Atlantice, succedându-i altui politician

excepțional, Manfred Wörner. Și trebuie spus că venirea lui Willy Claes în fruntea NATO a avut loc într-un moment deosebit al evoluției acestei organizații. După desființarea Pactului de la Varșovia, Alianța a devenit umbrelă de protecție a Occidentului pentru orice situație de insecuritate ori instabilitate; țările est-europene care s-au aflat în spatele Cortinei de Fier vor și ele să pătrundă sub această umbrelă;

Rusia - care își redimensionează politica la noile realități, dar nu renunță la pozițiile de mare forță - cere desființarea NATO sau măcar stoparea extinderii ei spre Est; în sfârșit, dar nu în ultimul rând, pentru prima dată de la înființarea Alianței, forțele sale au intervenit direct într-un conflict din Europa și anume în cel din Bosnia.

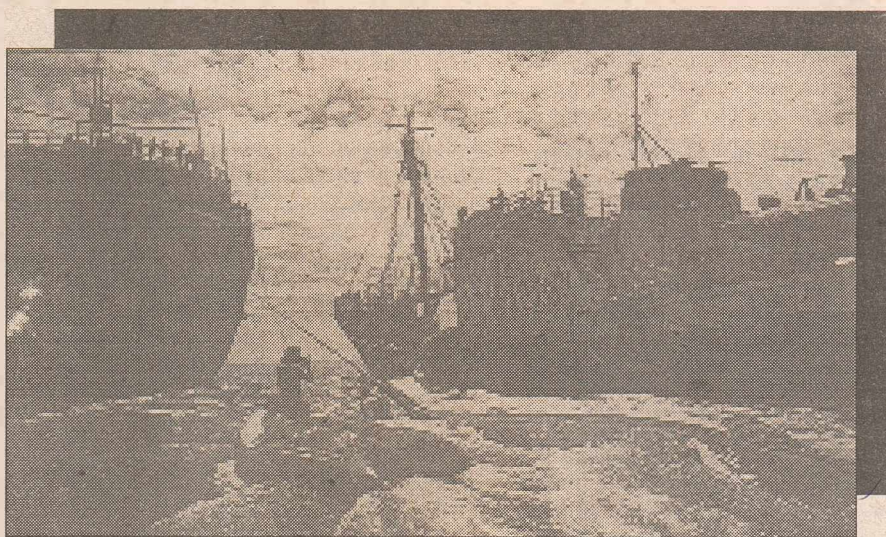
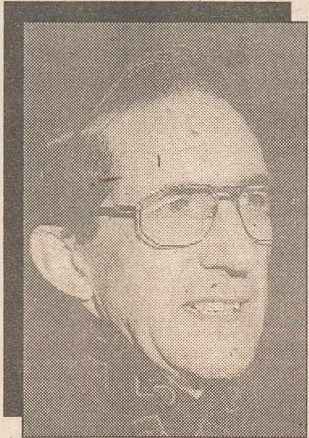
La toate aceste provocări, Willy Claes a răspuns cu profesionalism și tact, măsurându-și acțiunile și faptele și - fapt rar - fiind apreciat cam de toate țările membre ale Alianței, care

pot acum să se felicite asupra alegerii sale.

Dar cine ar fi crezut că Willy Claes se va împiedica de-un ciot și este pe cale să-și strice și reputația și cariera? Încă de la preluarea funcției sale în fruntea NATO circulau zvonuri că ar fi fost implicat într-o afacere de corupție. Treptat, zvonul a devenit tot mai insistent și au început să circule și detalii ale afacerii. Acum se știe că în anul 1986, pe când Claes era ministru al economiei în guvernul țării sale, firma italiană constructoare de elicoptere „Agusta” ar fi oferit mită suma de 1,6 milioane dolari unor membri ai cabinetului pentru a se perfecta contractul prin care s-au cumpărat elicoptere în valoare de peste 225 milioane dolari. Banii primiți ar fi fost vărșați în contul Partidului Socialist Flamand.

Willy Claes a susținut inițial că nu știe absolut nimic despre această afacere, pentru ca ulterior să afirme că își amintește vag o discuție despre o asemenea problemă, dar

că nu a avut cunoștință de afacerea propriu-zisă. Cert este că după mai multe audieri, recent, Curtea de Casație l-a învinuit - cu un vot minim de 6-5 - că este implicat în ceea ce presa belgiană numește deja **Willygate**. Urmează ca o hotărâre definitivă să fie adoptată de Parlament. Dar ceea ce a produs un adevărat frison în lume a fost faptul că, pentru prima dată de la începutul întregului scandal, Claes a declarat după reuniunea Curții de Casație că examinează posibilitatea demisiei sale din fruntea NATO. Momentul, cum spuneam, este deosebit de delicat

chiar pentru Alianță. Pe de altă parte, spiritul democratic îndeamnă la pedepsirea celui care a fost implicat într-o afacere de corupție (ceea ce pe malurile Dâmboviței nu ar stârni decât zâmbete în rândul clasei politice).

Deși sunt confruntate cu organizarea celei mai importante forțe militare de după cel de-al doilea război mondial, structurile de conducere ale Alianței au luat în considerare, după câte se pare, și posibilitatea găsirii unui „înlocuitor de rezervă” al lui Claes.

La ora când apare revista noastră, se va fi aflat rezultatul deliberărilor din Parlamentul belgian. Dar este sigur că anumite mesaje au fost transmise spre Bruxelles de marile puteri occidentale. Astfel, Departamentul de Stat a declarat, prin purtătorul său de cuvânt, că îi acordă în continuare încredere lui Claes, care a fost omagiat pentru prestația sa politică de până acum. Dacă Willy Claes va fi sacrificat în această afacere, ar fi pentru prima dată când o personalitate aflată în

fruntea unei mari organizații internaționale își va sfârși astfel cariera. Într-o situație de criză s-a aflat și fostul secretar general al ONU, Kurt Waldheim, dar scandalul legat de anumite activități ale lui în cel de-al doilea război mondial a izbucnit în vremea când devenise președinte al Austriei, și totul s-a stins fără să-i compromită cariera.

Va crea Willy Claes o nedorită premieră? Oricum, o listă a posibililor succesorii a și fost alcătuită, ea cuprinzând între alții pe fostul ministru de externe danez Uffe Ellemann Jensen, pe fostul premier olandez Ruud Lubbers, ex-ministrul britanic de externe Douglas Hurd sau actualii miniștri ai apărării din Anglia și Germania, Malcolm Rifkind și, respectiv, Volker Ruehe. Considerată încă „o afacere internă belgiană” de către oficialitățile din țările membre ale NATO, scandalul Willygate s-ar putea ca să depășească însă acest cadru limitat și să se transfere într-o minicriză a NATO.

Lumea cu geometrie variabilă

Chirac riscă să-și rupă gâtul în Mururoa

În presa franceză, cuvântul Mururoa a devenit un fel de bau-bau cu care sunt speriați oamenii politici. Se fac tot felul de calambururi, se irosește o mare parte a ironiei galice pe acest subiect care le-a căzut greu la stomac oamenilor politici, mai dihai decât o cină cu prea mult foie-gras. Lăsând gluma la o parte, unii comentatori au afirmat că din cauza obstinării cu care președintele Jacques Chirac ține la acest proiect - respectiv continuarea testelor nucleare din atolul Mururoa, în pofida unei opoziții cvasigenerale pe plan internațional - s-ar putea să-l coste foarte mult în plan politic.

De fapt, se afirmă că actuala echipă venită la putere în Franța a pășit cu stângul. Premierul Alain Juppé este eroul unui roman foileton de proastă calitate (după cum afirmă un ziar parizian), fiind nevoit să dea socoteală pentru faptul că a profitat de funcțiile publice pe care le-a avut pentru a avea, el și fiul său, apartamente în plin centrul Parisului, cu chirii foarte mici, fiind vorba de locuințe obținute din fondul guvernului. Deși pe noi, românii, o asemenea știre nu ne oripilează, francezilor nu le-a plăcut deloc și drept urmare premierul a fost supus unei întregi hărțujeli juridice. A fost, în cele din urmă, „achitat”, dacă se poate spune așa, dar având obligația să-și rezolve situația locativă. Premierul și-a mai lustruit puțin imaginea, fiind ales de curând lider al Adunării Pentru Republică, principalul partid al coaliției guvernamentale.

Șeful statului nu a fost nici el mai norocos, întrucât declararea impetuoasă a continuării testelor nucleare din atolul Mururoa s-a soldat cu acțiuni concertate de respingere din partea statelor din zonă (în special, Australia și Noua Zeelandă), cu noi acțiuni ale organizației „Greenpeace”, care au atras atenția opiniei publice internaționale. Ba chiar și marile puteri nucleare (cu excepția Chinei, care și ea continuă asemenea experiențe) au condamnat aceste teste, care încalcă prevederile ultimului acord internațional în materie. În sfârșit, chiar partenerii Franței din Uniunea Europeană au criticat-o deschis, sau abia s-au abținut s-o condamne. Ba chiar și la recenta reuniune de la București a Uniunii Interparlamentare nu s-a putut evita elaborarea și votarea unei rezoluții prin care Franța este pusă la colț. De ce acceptă Franța

asemenea riscuri, care în opinia unora ar sta chiar și la baza unora dintre atentatele recente din Hexagon?

Oricum, se pare că președintele și consilierii săi nu au prevăzut o asemenea reacție. În fond și China face experiențe, dar asupra ei criticile nu sunt așa de vehemente. Strâns cu ușa, Chirac a promis că experiențele vor înceta în 1996 și că Franța va semna prima viitorul Tratat de interdicere a experiențelor nucleare. Faptul că experiențele vor continua ține însă de prestigiul țării. Dacă vrea - și este clar că vrea - să demonstreze că Franța este o mare putere semnificativă, Parisul nu-și va îngădui să dea înapoi. Cu orice risc. Dar nu cumva pierderile în plan politic vor fi prea mari? Se pare că aceeași întrebare și-o pun, cu anume dramatism, și oamenii politici din Franța. Numai că s-a intrat

pe o cale în care orice întoarcere este grea, dar nu imposibilă. Pentru a dovedi eficacitatea acelei „force de frappe” și într-un fel pentru a-și satisface orgoliul de președinte descins din pulpana lui De Gaulle, Chirac înfruntă aceste riscuri, deși s-ar putea să-și frângă în cele din urmă gâtul. Desigur, în cei șapte ani ai mandatului său, el are posibilitatea să dreagă busuiocul, dar până atunci riscurile asumate pot să-i compromită imaginea pentru multă vreme.

Consecința pe plan internațional a acțiunii franceze ar putea să fie însă una pozitivă, susțin experții în materie. Ea ar putea grăbi în chip aproape necondiționat ultimele negocieri privind Tratatul amintit, omenirea putând să intre în curând într-o eră postnucleară, din punctul de vedere al testelor cu arme de asemenea factură.

Pagină realizată de ȘTEFAN NICOLAE ■

Premieră cinematografică: „Elisa”

Vanessa Paradis și-a dat seama cât de ușor este să te îndrăgostesti de Gérard Depardieu

O cântăreață celebră și frumoasă ca Vanessa Paradis nu putea să rateze marele ecran, să fie ocolită de producătorii de filme. A debutat în cinema acum cinci ani cu „Noce Blanche”, apoi a dispărut. Revine în forță, în rolul principal din „Elisa”, unde este cap de afiș înaintea lui Gérard Depardieu, partenerul ei. Vanessa joacă rolul unei delincvente seducătoare, plimbată din orfelinat în orfelinat, învățată să profite de oricine și orice, și într-o zi își descoperă tatăl pe care voia să se răzbune. Tatăl este interpretat de Gérard Depardieu.

„În ceea ce-l privește pe Gérard, la început eram terorizată de întâlnirea cu el. Îmi era atât de teamă că nu voi fi în stare să fac ceea ce trebuie și că se va enerva și va voi să lucreze cu o adevărată profesionistă. Dar a fost exact invers. Când am ajuns la prima filmare inima îmi bătea cu 200 pe minut. El era deja pe platou, s-a ridicat și m-a întâmpinat cu brațele larg deschise. A fost atât de generos și protector. Totul devine simplu cu Gérard. Să joci cu el e sim-

plu, normal și natural. El te duce... are intuiții magnifice. Se implică total. Pe scurt: e genial. Noroc că am jucat rolurile de fiică - tată pentru că îmi dau seama cât de ușor te poți îndrăgosti de el. E atât de amuzant și uman, atât de plin de viață și inteligent... Acum sper că mi

se va propune o frumoasă poveste de dragoste care te va face să visezi, chiar dacă e tristă. Nu am preferințe speciale pentru regizor. De fapt, cred că mi-ar plăcea să știu că are nevoie de mine, că sunt dorită”.

Ministrul culturii își rotește consilierii

Viorel Mărginean s-a supărat pe jumătate pe purtătorii săi de cuvânt. După avalanșa de comunicate agramate semnate Jana Morărescu și cele verbale ale lui Ion Țugui, ministrul și-a propus o schimbare. Despre încadrarea Janei Morărescu, editorialistă, fostă angajată la „Dimineața”, nici directoarea de la personal nu știe prea multe: o fi consilier, o fi referent la biroul de presă? Ion Țugui însă, consilier ministerial, pasionat paranormal, a fost arvunit de Ion Cristoiu pentru „Revista fenomenelor paranormale”. Și Jana pare să aibă o pasiune de bătrânețe, plimbatul prin lumea teatrului, la festivaluri, pe banii ministerului.

Ei bine, Ministerul Culturii și-a schimbat consilierii-purtători de cuvânt Jana Morărescu și Ion Țugui, cu un simplu purtător de cuvânt, Marian Grigore, ziarist la „Magazin”. Și primul comunicat de presă a fost o dare de seamă despre întâlnirea ministrului cu actorii și directorii de teatre. Ion Țugui pleacă la „Revista fenomenelor...”. Jana Morărescu a fost transferată, cu delicatețe familială, la Direcția teatre, nu se știe pe ce post. Probabil pe postul lui Amza Săceanu, acum prim consilier al ministrului, fost activist cultural, fost pensionar.

Mario Vargas Llosa la București și-a adus aminte de campania prezidențială din Peru

Înghesuială mare pentru a-l vedea și asculta pe Mario Vargas Llosa. În timp ce președintele României își compunea campania la Frankfurt, cel mai citit scriitor străin din România pregătea o vizită pe plaiuri mioritice pentru a-și lansa cartea de memorii „Peștele în apă”. A renunțat să mai viziteze mănăstirile din nordul Moldovei, și a petrecut mai mult timp în București.

A fost ca într-o campanie politică, păzit de bodyguarzi, înghesuit de reporteri, vânat de blitzuri și camere video, totul într-o mare de admiratori. O singură diferență, nu au fost microfoane și nu s-a prea auzit ce-a spus. Fără să vrea, Llosa și-a adus aminte de campania electorală pe care a pierdut-o în Peru. De astă dată a câștigat! Cea mai aplaudată declarație a sa: „Scrișul presupune o angajare vitală care îl confruntă pe creator cu Puterea. Nu numai în această privință Peru și România au probleme comune: Puterea este dură, intolerantă, totalitară”.

Ion Caramitru mai are doi pași până să ajungă lord

„Cred că cea mai frumoasă declarație pe care aș putea s-o fac ar fi în tăcere, fiindcă tăcerea ar putea să spună mai mult decât cuvintele, acum. Este prima declarație pe care o primesc în viața mea, este pentru mine o emoție care depășește orice altă emoție pe care am trăit-o până acum, nu pentru că am fost decorat, ci pentru că simt că ceea ce am putut să fac, eu împreună cu colegii mei și însuși teatrul românesc în acești zece ani, așa cum a fost exprimat în comunicatul Ambasadei Britanice - nu a fost în zadar.

(...) Sper ca într-un viitor apropiat, statul român să recunoască în sfârșit importanța covârșitoare a culturii, în special a teatrului, pentru viața noastră de astăzi. Marea Britanie consideră teatrul ca un fenomen care aparține însăși ființei naționale. Cred că același

fenomen este și al nostru. L-am descoperit, l-am săvârșit, am ajuns la momente de culme care nu sunt trecătoare, ci care lasă în urmă generații care ard pentru teatru, și acest lucru nu este necunoscut în România. Sub această, aș spune, umbrelă londoneză am să mă apăr de ploile nocive ale neputinței noastre de a recunoaște adevărul. Voi lupta în continuare, mai înarmat, cred, pentru drepturile teatrului românesc și pentru o circulație mai bună a teatrului în lume”. Aceasta este declarația pe care a făcut-o cunoscutul actor la reședința ambasadorului Marii Britanii după ce a primit „Order of The British Empire”. Mai are doi pași și poate ajunge lord. Dar până atunci este gata să se bată până la reușită pentru majorarea salariilor oamenilor de teatru.

Pagină realizată de REMUS ANDREI ION ■

Toate artele

Dintr-un ceaslov

N-au trecut mulți ani de când profesorul Paul Miron din Freiburg a tipărit în volumul omagial dedicat lingvistului Coșeriu („Logos semanticos!”) un studiu dedicat sintagmei **Eminescu la marginea mării** în care a relevat un detaliu inedit despre viața poetului.

Domnia sa ne încredințează de existența unei însemnări pe un ceaslov al unui duhovnic de la Mănăstirea Neamț (numele nu i se cunoaște) privind internarea lui Mihai Eminescu la „ospiciul de alienați” ce funcționa - s-ar fi putut altfel? - într-o tiparniță dezafectată.

Iată acest mic text:

„Pe ziua de Sfântu Voievozi, la anul 1886 m'au chemat la M-reă Neamțu la bolniță și l'am spovedit și l'am împărțit pe poetul M.Eminescu.

Și au fost acolo și Ion Ghiorghiță din Grăcăuani care acum este primar.

Iar M. Eminescu era limpede la minte numai tare posac și trist. Și mi-a sărutat mina și au spus: Părinte să mă îngropați la țărmurile mării și să fie într-o mănăstire de Maici și să ascult în fiecare sară ca la Agafton cum cântă «Lumină lină»”.

Se știu puține lucruri despre șederea la Neamț: amara conviețuire într-o odale cu 12 paturi, o „evadare” într-un sat apropiat, mâna de ajutor dată de caligraf administrației (transcriind acte contabile, poetul încurcă mazărea cu fasolea), o vizită a lui Creangă etc., dar mărturia ceaslovului le face să pălească. În iarna cu potopitoare ninsori (Creangă măsoară omătul ca fiind „de o palmă domnească”) Eminescu recheamă din amintirile copilăriei, vizitele la schitul Agafton din preajma Botoșanilor și are, în inima munților, nostalgia somnului lin sub lină lumină, la marginea mării. Un motiv literar asumat, reconfirmarea în proză confesivă a testamentului poetic trudnic elaborat în variante succesive socotite nemulțumitoare, un dor pe care ilustrul învățat din Freiburg îl vede împlinindu-se prin mutarea în Tomisul ovidian a osemintelor astrale sufocate „de îngrămădeala megieșilor de la Bellu”. Oseminte protejate de noua zidire a unei mănăstiri, albe, luminoase „un mausoleu național” ce ar sfinți astfel pământul Dobrogei și s-ar lega peste Dunăre „cu nepieritoare punți”.

Cu mulți ani în urmă, și fără a avea știre de ceaslovul nemțean, Geo Bogza „tulbura” un congres scriitoricesc cu un gând similar. Ideea le-a apărut unora ca o blasfemie. Alții au socotit-o doar ridicolă.

Nici eu n-o agreez.

Om cu gustul arhivelor, cred însă în posibilitatea, evident romantică, ca tezaurul eminescian să fie sporit. Prea multe preumblări ale bietelor lăzi cu manuscrise ridică, prin timp, semne de întrebare: nu cumva conținutul celor pierdute zace, uitat în cine știe ce „clasic” pod de terfeloage? Nu cumva arhive din Străinezia, particulare îndeosebi, le dețin spre o mereu amănată dezvelire?

GHEORGHE TOMOZEI ■

MAȘINA DE SCRIS

● **DAN MĂRUSESCU, București.** Aveți un mod original de a privi viața, făcând abstracție de tot ceea ce e convențional. Este ilustrativ în acest sens faptul că **mama** însăși, personaj ultramitologizat și transformat de multă vreme într-un simbol (nu numai în literatură, ci și în reprezentările omului obișnuit), devine (redevine) în proza dv. o realitate biologică:

„Mama e cu totul și cu totul de carne; de carne și sânge; de carne, de sânge, de măduvă; măduvă adâncă și grea, bogăție opacă de franjuri inerte, de volute; de volute închise, gelatinoase, născând o gâlgăire somnoroasă de mucus alunecător, o cavități flască, pulsând hibernal mereu vii mereu vii și amânate puteri spectrale...”

Îmi place acest mod brutal de a smulge vâul care acoperă existența. Nu-mi place, însă, că vă lăsați dus adeseori, ca de un torent, de o retorică scăpată de sub control. Smulgeți-vă din această atracție a pierzaniei lingvistice! Nu vedeți ce-a pățit Nicolae Brăban?

● **FĂNUȘ CRIȘAN, Galați.** Proza dv. de inspirație țărănească este bine scrisă, dar și prea fidelă față de tradiția genului. Dacă n-ar fi semnată, s-ar putea crede că a rezultat din colaborarea lui Liviu Rebreanu cu Marin Preda: „De obicei se adună roată sub coroana salcâmului sălbatic de lângă gardul lui Tache Buzilă. Vreo zece- doisprezece bărbați stau de vorbă, ținându-și brațele împletite pe piept, glumesc

Texte sub lupă

și râd sau sunt gravi, după cum devine vorba. Vreun sătean mai darnic aduce o sticlă de vin cu floare, rămas pe fundul butoiului de anul trecut, care trece din mână-n mână, noroc și sănătate, noroc, noroc, și chipurile bărbaților devin vesele, cuvintele stau să sară din gurile cu buze vineții”.

Nu cred că acest fel de proză are viitor (deși are trecut, și încă unul prestigios).

● **CRISTIAN ROBU, Brăila.** Mi-ar face plăcere să public povestirea **Testamentul unui nonagenar**. Este cuceritoare încă de la primele fraze:

„Stă și privește mut în tavan. Nemișcat. Fără o tresărire. Lucru normal, în

fond. E mort, și pe deasupra are nouăzeci de ani”.

Am nevoie însă de un curriculum vitae și de o fotografie a dv.

● **LIVIA PAȘCALĂU, Oradea.** „Eu am o tangentă minimă cu viața intelectuală, fiind o simplă muncitoare aici, în oraș, la Cooperativa «Munca invalidilor». Sunt o femeie care încearcă să-și împartă timpul între serviciu, copii, gospodărie. Și iată că îmi mai rămâne puțin timp și pentru a citi sau scrie. Deși am numai 24 de ani, am trecut până acum prin destule dificultăți. Asta-i viața. Am fost un copil sărac și nefericit, de aceea am lăsat idealurile mari deoparte, luptând să am întâi o casă și o pâine. Desigur, acum e greu să mă mai ocup de

poezie și să pătrund într-un cerc favorabil literaturii. Muncitorii sunt la coadă în acest domeniu. Sper să-mi luați în seamă scrisoarea și să-mi răspundeți. Sper să nu mă speriați prea tare”.

Povestea vieții dv. mă înduioșează, dar nu-mi poate schimba în bine părerea despre versuri, care sunt copilărești (copilărești, nu muncitorești!):

„Greierii își dau concertul / Într-un ritm de mandolină. / Sus, pe boltă, doi luceferi / Își întind mână cu mână.” etc.

Viața literară este (și) o competiție, astfel încât pretinde (și) sportivitate. Vi s-ar părea firesc ca la un concurs de alergări un concurent care șchiopătează să pretindă înțelegere din partea arbitrilor și a publicului?

Trebuie sau să vă pregătiți mai bine sau să abandonați concursul.

Peste numai o săptămână, veți afla din aceste pagini

Cine este câștigătorul premiului de 1.000.000 lei

■ După cum am mai explicat, în repetate rânduri, toate textele literare publicate în cadrul rubricii **Mașina de scris** candidează automat la premiul de 1.000.000 de lei care se acordă în fiecare an, la 1 noiembrie. Data fatidică s-a apropiat. În numărul viitor voi divulga numele câștigătorului. Și am să vă explic pe larg, stimați corespondenți, cum am făcut alegerea, ce autori am avut în vedere până în ultima clipă, care sunt meritele prin care mi s-a impus câștigătorul etc.

■ Imediat după decernarea premiului, începe următorul concurs, în aceleași condiții:

1. Toate textele literare valoroase care sosesc de la dv. se publică în cadrul rubricii **Mașina de scris**.

2. Toate textele literare care apar în acest spațiu candidează automat la premiul de 1.000.000 de lei, care se acordă în fiecare an, la 1 noiembrie.

■ Vă aduc aminte că tot dintre corespondenții rubricii **Mașina de scris** se aleg autorii cărora li se asigură publicarea unei cărți (pe bază de contract). Numele lor este anunțat la fiecare 1 martie.

■ Plicurile trebuie trimise la următoarea adresă: Alex Ștefănescu, la redacția revistei „Flacăra”, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București

Î ieșirea din anonimat Elena Albu

Elena Albu este, din câte am înțeles, absolută de liceu și lucrează ca asistentă sanitară la un spital, în Brăila. Deși scrie într-o manieră tradițională, are o imagistică îndrăzneată, configurată cu precizie și eleganță, astfel s-ar putea să progreseze și să se emancipeze din punct de vedere literar în cel mai scurt timp.

Presimțire

Presimt: o regăsire în curând.
Mi-e teamă dar aștept plâpânda clipă
Când visul răs-visat se înfiripă
S-aducă-n noi iluminat cuvânt.

Presimt că cerul va fi bicol
Sclipiri albastre sfâșiate purpuriu
O sferă, și un cub pe care-l știu
Umplându-se cu furie de dor.

Presimt că în curând am să mă schimb
Și alte griji mi-o treiera făptura
Surăs mai trist îmi va cuprinde gura
Și teamă îmi va fi, mai mult, de timp.

Teoretician al poeziei și poet Ioni Pleșa

Într-un timp nu foarte îndepărtat, în orice cămin un calculator va deveni la fel de comun ca un televizor. Într-un timp nu foarte îndepărtat, orice calculator aflat pe masa de lucru va putea accesa informații din orice domeniu, din orice continent, din orice timp. Într-un timp nu foarte îndepărtat, toate aceste calculatoare vor fi legate între ele și libertatea de comunicare va deveni „obligatorie”. Gândiți-vă că sunteți la domiciliul dv. și apăsând pe câteva taste puteți intra într-o bibliotecă infinită, închipuți-vă că un poet își „proiectează” instantaneu poezia către un public aflat în fața unui spectacol, în fața unei nașteri repetate în care sunet+imagine+cuvânt împlinesc acel ideal poetic în care „versul ritmează acțiunea”. Astăzi, într-o rețea de calculatoare se transmite (cu excepții ne semnificative: teatrul virtual) doar o informație inertă din punct de vedere cultural, iar în viitor (și) acest mediu de comunicare va deveni purtătorul unui mesaj sufletesc; poate cultura să aștepte până ce ineptiile comerciale vor fi închis orizontul?

În cele două poezii alăturate se regăsesc, sper, unele din semnele și cuvintele proprii unui limbaj informatic: există zei și printre cipuri!

Bucureștii Noi

Un pachetbot eșuat printre blocuri
și mii de băștinași veniți să fure
oglinzi, brichete, sticle colorate,
șine de tren.

O mașină roșie oprită-n intersecție
și mulțimea de gură-cască privind
acvariile, biserica decapotabilă
(Mai demult aici a fost o pădure
ori un CARTIER MUNCITORESC.)

Nu poți scăpa, nu te poți ascunde,
nu există scutire, oricât ai încerca,
pereții ard curajul, gândul
îți este tăiat.

ce te-ai născut tu, copile,
eu am început să urc
o scară alunecând
în întuneric.

(Tot viitorul e într-un gând
și Atlantis s-a șters
cum ștergi un fișier
din calculator
și

După

după aceea compresezi
să nu rămână cenușa.)

Bastonul de mareșal a
înmugurit
și tu te joci cu el, calul tău.

Înainte, înainte.
Dii, să prindem apusul!

Nici n-a apărut bine romanul *Ultimul Isus*, în care George Cușnarencu povestește venirea lui Isus la București, și Daniel Bănulescu anunță că lucrează la un roman despre descinderea, în același oraș, a diavolului. (Ce bine că este vorba de ficțiuni, și că cele două personaje nu se pot întâlni!)

Romanul lui Daniel Bănulescu este intitulat (provizoriu) *Cei șapte regi ai Bucureștiului* și începe chiar cu capitolul pe care îl reproduc mai jos. Autorul are o fantezie de vizionar și de satiric (mergând în această privință pe urmele lui Mihail Bulgakov, cu mențiunea însă că este atras mai curând de cercul existenței decât de profunzimea sufletului omenesc). Cu multă vervă stilistică este reconstituită mixtura de balcanism și comunism din România ultimilor ani ai lui Ceaușescu.

P.S. Daniel Bănulescu (născut la 31 august 1960 în București) are pregătire de inginer petrolier. A debutat editorial în 1988 cu un mic volum de versuri - *Ziua în care am fost publicat* - editat de Universitatea București. În 1993, cu volumul de proză scurtă *Te voi iubi pîn' la sfîrșitul patului*, apărut la prestigioasa editură Cartea Românească, a obținut Premiul Uniunii Scriitorilor. În 1994, a scandalizat opinia publică (și și-a asigurat succesul de librărie) intitulându-și un roman *Te pup în fund conducător iubit* (Editura Nemira). Acesta reprezintă prima parte a unei trilogii, în componența căreia va intra, ca partea a doua, *Cei șapte regi ai Bucureștiului*.

Cei șapte regi ai Bucureștiului

Într-una din firoasele, dar și tandrele zile ale lunii aprilie 1988, asupra unui București, cuprins între dulcile spăsmi ale sîstei de după amiază, se aruncă Diavolul.

Pogorîndu-se din înălțimile cerului ca un pietroi, întrecînd linia fortărețelor nevăzute, din care, conform Cărții proorocului Daniel, capitolul 10 cu versetele 13 și 20, căpeteniile duhurilor necurate își exercită stăpînirea temporară asupra Pămîntului, Diavolul frîna brusc la un kilometru și jumătate deasupra Capitalei și, mușcat de o dispoziție de zile mari, se materializă, apoi tolănit pe spate ca un sultan, cu un picior răsturnat neglijent peste celălalt, și cu muștiucul de la o narghilea sujindu-i cu iscusință cînd degetele mîinii, cînd colțurile gurii, se roti de trei ori deasupra orașului, savurîndu-i fiecare bucățică a acoperișurilor de tablă țarcăță sau cu vopsea sarită, tresăltînd de încîntare în preajma oricărei terase de bloc placată cu ardezie sau tivită cu smoală.

- Cafea este? întrebă Diavolul, nu se știe pe cine, cu o voce avînd totuși aerajul unui om cumsecade.

Iar după o vreme, deducîndu-se prin luneta muștiucului cu detaliile de feronerie și soluțiile de ancadrament ale unui imobil sugiuc din strada Căderea Bastiliei numărul 19, tot el își răspunse:

- Cafea este. Ar fi și coniac. Cafea la noi ca la turci. Coniac la domniile noastre riuri, riuri... Dar ce-ți pasă?

Ho diábolos pluti o porțiune tăcut. Apoi, din zbor, schimbîndu-și și confortul poziției și potrivindu-se în șezut, ridică un deget ca și cum ar fi intenționat să pună, nu știu cui, trei dintre întrebările fundamentale.

- Iubim, tocăniță?... Îl giugiulim pe stomac?... Le înfăptuim pe sarmale?...

Pentru ca tot el, modificîndu-și huzurul și plutind acum într-o rină pe deasupra streășinilor, coșurilor de zidărie, uscătorilor de blocuri, bălărilor de antene, miorlăiturilor de mîrtani, scinteierilor de troleie, siluetelor de bulevarde, uguitului de gugustiuci, herghelilor de castani și havuzurilor enigmatice, să-și explice tărăgănat și isteț.

- Iubim, că dacă nu iubim, nu o halim pe păpică!... Dacă nu giugiulim, moare mamita!... Și dacă nu avem nici un chef de înfăptuit, belim belengerul!...

Vorbea astfel, simțindu-și papila gustativă beteagă de la niște citate aramaice, grecești și latinești cu ajutorul cărora triumfase recent în cîteva turniruri teologice, rașchetase în învățăturile mai multor biserici, împinse sub poighițele demnităților ecleziastice sumedenie de inși, dar și din pricina cărora i se aplecase, zbura acuma

mofluz, la doar două degete de a deborda, abătîndu-se asupra Capitalei, nu în ultimul rînd, pentru a-și clăti și tăvăli cerul gurii prin aroma piperată a dialectului dimbovițean.

Avea și alte marafeturi de regulat. Ungerea chichitelor și rafinamentelor cu care e desconspirat că tirăște în înșelăciune întregul pămînt locuit, surparea adevărat credincioșilor, depășirea cifrelor de plan la adorarea icoanelor, sleirea dragostei celor mai mulți, dar și încingerea unor chefulțe afurisite cu duducile sau văduvoaicele ce-l așteptaseră sub propriul lor zbenghi, grabnice la a i se dezveli din buric sau la a-i sorbi vorbele ascultate cu gura căscată dacă cumva cel pe care textul ebraic îl numește **has Satan** ar fi catadicsit să le dezvăluie pretextul detectivistic pentru care se aruncase în vijiliă spre București.

După două vocalize suduia mai abilit decît un fierar betonist, drăcuia mai dihai decît o precupeată de podoabe de plastic deprinsă să-și reverse șuncile ori căruciorul cu marfă pe platoul din față Halei de Pește din piața Obor.

Băga Necuratul arcuș de cătrăneală în voce și bătea tactul cu muștiucul narghilelei pe teigheaua oricărui norișor. Fredona Ucigă-l toaca:

- Lasă-ți, tațo, ocultismul și dezbracă-ți organismul...

Organismul nu la foc fiindcă-ai drăcuit în bloc.

Compunea de n-avea treabă. Bale de voluptate curgeau de pe limba sa de scîrbavnic și, insinuîndu-se pe la colțurile buzelor, se preschimbau ba în sirop de fistic, ba în firimitură de baclava, fiindcă poseda tînguitură dulceagă, turbatul.

De altfel, fără a se lăsa prea îndelung îmboldite, pe terasele blocurilor din cartierele deocheate Pantelimon și Colentina, pe deasupra cărora se promenada, nu mai pridideau să se ivească, la intuiție, tațe felurite, găite ba cu-n papuc cu talpa moale și capîșon de pluș, ba în rochițe de casă cu panglici și șiretlicuri, în capoate de crep înflorat, cu agrafe și piepteni botoși zburătăciți prin concuierile sfărîmate, ațîrîndu-se în mină ba cu bătătorul de covoare, ba cu levata, schimonosindu-se ca și cum s-ar fi nimerit din întîmplare să-și aerisească lenjeria de pat sau

chiar atunci s-ar fi urnit din pasiență, cînd, în realitate, tăpile iadului adumeau de mult ambientul ori bufneau cu singele pe nas deîndată ce păseau sub glasul de mandolinist al Seducătorului.

Ardea ăla, dușmanul, din cobza gîtlejului, într-o veselie:

- Tațo ale tele oase dau prin pat doar șase-șase. Și te-aș îmbrînci ușor și te-aș îmbrînci ușor să dai tațo pe covor să dai tațo pe covor...

Neam de mai deslușeai restul obligațiilor enumerate. Ispititorul cotea deja pe Lizeanu, prelingîndu-se prin canionul adînc lăsat de curgerea liniei de tramvai, reflectîndu-și imaginea în pîrîul călîi din căușul rețelelor de canalizare, scăpărînd din copite, **electrocîntînd** la trecătoare și înfiorînd la bețivani.

Prin dreptul cinematografului Melodia, pe ale cărui cearceafuri nu se mai răsăfășe, nici nu-și mai troznise oasele, de peste zece ani, tipenie de film străin, pe deasupra menajeriilor subterane ale ornamentatului Circ de stat, unde aceeași criză generală de valută preschimbă siluetele contorsioniste ale tigrilor și cămilelor în mogildețe duhnind clar a oi, cîini sau pisici, clătinate dintr-o parte în alta a arenei nu de strigătele de roți dințate ale dresorilor cambrăți în firețuri, ci de mormăiturile veștede ale unor ciobani încuiați la gură, negeluiți de oraș, nepreocupați decît de a devasta proviziile de băutură ale restaurantului „Hora”, prin dreptul Parcului Sportiv „Dinamo”, pe deasupra cofetăriei „Perla”, și a librăriei „Lumina”, peste prispele reduse la doar două trepte de ciment ale aprozarelor, croitorilor și magazinelor de mobilă culcușite la parterul versanților formați din blocuri cu cite opt sau zece etaje, **Ho diábolos** trîntea melancolizat cite-o tumbă, zburînd așa, cu boășele atîrîndu-i, cu brațele aruncate în cruce, planînd iscusit și gîdilînd cu muștiucul buzelor trecătorilor pe care îi îndrăgea cel mai mult.

(- Na, tațo, la piculină. Sărută mumos piculina...) amuzîndu-se că fumează pipa păcii cu cei mai de treabă bucureșteni.

Dedesubtul său, încolonate frumos, ca la manifestăție, defilau arterele Ștefan cel Mare și Nicolae Titulescu. În stînga, Orașul Vechi, atîta cît mai era, cu alimentarele hîrbuite, rămase în pielea goală, cu circumiioarele ponosite, să-ți pierzi clanța prin ele de n-aveai uitătură frumoasă, cu ulicioarele izmenite, cu asfalturile cutate precum pielea de elefant ori bombate precum spinarea mușuroiului de cîrțiță de încordarea sutelor de copaci ce se învederau centenari, cu arhitectura intimistă și lipicioasă, de rămînea și buldozerul pe gînduri cînd primea de demolat ceva, și pînă și dînsul, buldozerul, se apropia de clădire luîndu-și toate curteniile și murmurîndu-i „Căpșunica mea!”

MAȘINA DE SCRIS

Pagini realizate de
Alex Ștefănescu

A patra ediție a Congresului și Campionatului Mondial de Rebus

- Poiana Brașov, 22-27 octombrie -

Pe când rebusul sport olimpic?

Un vis mai vechi al rebusiștilor din toată lumea, indiferent de denumirea lor de la o țară la alta, de a se confrunța sub formă competițională pe plan mondial, a început în 1992 în America, acolo unde a fost inventat la începutul secolului careul de cuvinte încrucișate. Și, în sfârșit, acest vis se concretizează și în România, prin desfășurarea în aceste zile a celei de-a IV-a ediții, care a fost atribuită la Congresul Mondial de Rebus de la Köln Editurii „Ecran Magazin” din Brașov, S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. și Agenției de publicistică „Rebus Labirint” din Brașov.

Considerăm că aceasta este o mare șansă pentru rebusiștii români, dar care în același timp obligă la eforturi susținute pentru a intra în pas, sau mai precis pentru a ne pune în ton cu tendința mondială în dezvoltarea rebusismului. Cu alte cuvinte, de a ne

integra în eforturile ce se depun pe plan continental și mondial pentru perfecționare, așa cum se procedează, bineînțeles mai mult sau mai puțin, în toate domeniile de activitate.

Campionatul Mondial de Rebus urmărește accesul, pe plan competițional, la statutul de sport olimpic și totodată implicarea mai spectaculoasă pe plan publicistic. Pentru rebusiștii români el trebuie să ajute la impulsivitatea mișcării rebusiste naționale, la promovarea contribuțiilor românești pe plan internațional și la integrarea în structurile de specialitate internaționale pe care le dorim realizate cât mai rapid. Pentru realizarea acestor deziderate este nevoie de găsirea unui limbaj comun, mai ales în competiție, lucru care i-a preocupat și-i preocupă pe rebusiștii din toate țările, inclusiv din România. Și de fapt s-au făcut pași importanți, fără ca limba să constituie un impediment. Aceasta pentru că rebusismul acționează nu numai prin limbă, ci și prin științe

cum ar fi matematica, chimia, informatica, fizica și prin arte ca muzica, plastica etc., care au puncte comune ce constituie exact limbajul posibil pentru desfășurarea de competiții internaționale. Dar să nu uităm că există termeni comuni de cunoștințe generale în geografie, istorie și literatură care de asemenea pot fi folosiți. Pe aceste lucruri se bazează și problemele ce vor fi date echipelor participante de la Poiana Brașov. Practic ele vor consta în patru cicluri, a câte 16 probleme, ce vor fi punctate atât pe individual, cât și pe echipe, care sunt formate din patru jucători și un căpitan nejuocator, dar care are un rol în reușita echipei prin îndrumările ce le poate da la anumite probe. De precizat că în cadrul problemelor ce se dau la acest campionat de către organizatori, adică de către partea română, 3/4 sunt careuri, acest lucru fiind punctul de vedere al românilor. Desigur că aceste careuri reprezintă ca specific majoritatea țărilor,

deci diferite stiluri, dar pe cât posibil respectând unele condiții impuse realizatorilor români de careuri. Despre rezultatele și impresiile participanților cât și despre altele vom scrie în numerele viitoare ale revistei.

Și acum trebuie să spunem cititorilor că pe lângă eforturile noastre, ale organizatorilor, un rol mare îl au sponsorizările, fără de care ne-ar fi fost mult mai greu să realizăm ce ne-am propus. Pe această cale mulțumim firmelor care ne-au ajutat, printre care enumerăm pe: S.C. Poiana Brașov, Jaro International, Editura Maxim din București, BETACO SRL București, B.T.T.-București, Frucade Brașov, Avicola Brașov, S.C. Apulum Alba Iulia, S.C. Aurora (bere) S.A. Brașov, Stațiunea de cercetări viticole Murfatlar, Rulmentul S.A. Brașov, S.C. Favorit (Bodoc Sf. Gheorghe), Teleferic S.A. Brașov, Conimpex Company LTD - București, S.C. Silva S.A. Reghin.

ALEXANDRU PĂSĂRIN ■

Precizare

La începutul acestui an, ministrul tineretului și sportului, Alexandru Mironov, a fost informat, în cadrul unei întrevederi cu factori responsabili în organizarea celui de-al IV-lea Congres și Campionat Mondial de Rebus, despre această valoroasă inițiativă aparținând editurii „Ecran Magazin”, S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. și Agenției de Publicistică „Rebus Labirint”. Cu acea ocazie el a promis sprijin manifestării care tinde să devină tradițională, sprijin constând în două autocăre puse la dispoziția participanților. Dar, stupoare! În urmă cu câteva zile, dl Mironov, cu prilejul unei alte întâlniri, a refuzat acest ajutor invocând neafilierea organizatorilor la Federația de jocuri logice la care ar figura și secția Rebus. Folosim această „Precizare” ca să-l informăm că Federația cu pricina nu există decât în imaginația domniei-sale înfierbântate de prea multe lecturi SF. Există trei federații separate pentru GO, SCRABBLE și BRIDGE și nici pomeneală de REBUS. În orice caz, chiar și fără dl Mironov, ediția a patra a Congresului și Campionatului Mondial de Rebus își va desfășura lucrările. Iar România poate fi mândră pentru că a fost aleasă gazdă a acestui eveniment, chiar dacă unii guvernanți visează numai superdotați, iar când îi are nu-i bagă în seamă.

Sinaia - "Perla Carpaților" - în sărbătoare

Undeva, pe o prelungire a muntelui Furnica, râul Prahova primește ca afluenți pe dreapta pârâul Peleş, iar pe stânga pârâul Valea Rea, prin această întâlnire formând perfect semnul sfânt al unei cruci. În acest loc, spătarul Mihail Cantacuzino, fratele domnitorului Șerban Cantacuzino, întors dintr-o călătorie la locurile sfinte, unde a ajuns până la Muntele Sinai, însoțind pe mama sa, Elida, și pe sora sa, Stanca, mama viitorului domnitor Constantin Brâncoveanu, a ales loc de zidire a unei mănăstiri, ca un gest de mulțumire și recunoștință adresat lui Dumnezeu. Mănăstirea s-a numit Sinaia și a fost sfințită la 15 august 1695, cu hramul Adormirii Maicii Domnului. Acest nume, atât de frumos în românește, a fost preluat și de orașul care s-a format în jurul mănăstirii. Mai târziu, prin inaugurarea Castelului Peleş în 1883, construit sub domnia regelui Carol I și a reginei Elisabeta, localitatea, devenind și reședință regală de vară, ia o dezvoltare și mai mare.

Recent, primăria orașului a organizat numeroase manifestări ocazionate de aniversarea a 300 de ani de la prima atestare documentară. Începutul acestor manifestări a fost marcat de vizitarea mănăstirii, o ceremonie religioasă realizată de episcopul Teofan Sinaitul și părințele Macarie, starețul mănăstirii, dezvelirea unei plăci comemorative în incinta cetății mănăstirești, vizitarea muzeului mănăstirii și a uneia din camerele (chilie) locuite de familia princiară, pe pereții căreia sunt desenate portrete ale mai multor personalități ale vremii de către regina Elisabeta. Păcat că forurile în drept nu se îngrijesc de restaurarea acestora și punerea în circuit pentru publicul larg.

A fost organizat în continuare un simpozion la Cazino, în sala de festivități, mai precis o adunare solemnă a Consiliului local, condusă de prof. Nicolae Andrei, primarul orașului, unde au prezentat comunicări, printre alții, Rodica Rotărescu ("Despre Castelul Peleş"), prof. Ovidiu Marian ("70 de ani de învățământ gimnazial la Sinaia"), dr. Grigore Dinescu ("100 de ani de la înființarea Spitalului orașenesc Sinaia"). Au prezentat mesaje dl Nicolae Bălănoiu (prefectul județului Prahova), din partea dlui Oliviu Gherman, președintele Senatului României, și din partea Prefecturii Prahova, dl Constantin Hartia, președintele Consiliului județean Prahova, dl Ștefan Augustin Doinaș, din partea Partidului Alianței Civice, episcop Teofan Sinaitul, din partea Patriarhiei Române etc.

De precizat că la sărbătorirea orașului au participat și două delegații ale unor orașe înfrățite (Aosta din Italia, înfrățit cu Sinaia de peste 30 de ani) și Athis-Mons din Franța, cu care s-a semnat protocolul final în aceste zile, primul fiind semnat anul trecut la Athis-Mons.

Fotografii de PETRE COJOCARIU ■

Tot în aceste zile a fost dezvelită o placă comemorativă la spitalul orașului, cu ocazia împlinirii a 100 de ani, prilej cu care spitalul a fost sponsorizat de către firmele Mefin Sinaia, BRD-Filia Sinaia, Tel CFR-Bușteni, Electric Business Sinaia și S.C. Șamota S.A. Azuga.

Special pentru ziaristii prezenți, grație dlui Ioan Cojocărescu, președintele Societății "Mara", ni s-a prezentat hotelul cu același nume, de 4(5) stele, ce va fi inaugurat în curând la Sinaia.

În încheiere mai adăugăm că atmosfera sărbătorească a fost întregită de o interesantă expoziție documentară de fotografii realizate după picturi, gravuri și litografii ale vremii cu privire la istoricul localității și de un mare program artistic desfășurat în Parcul Central al orașului, la care s-au produs: Teatrul "Masca", "Teatrul pe butoaie", grupul "Divertis", Maria Ciobanu, Ion Dolănescu, Nicu Alifantis, Colibri, Școala vedetelor, Gabriel Cotabiță, Alexandru Andrieș, Holograf etc. (prezentatori: Geo Costiniu și Andrei Partos). (A.P.)

Din München, pentru revista FLACĂRA, Mihai Rusu, redactorul sportiv al postului de radio „Europa liberă“:

Fotbalul, cel mai bun produs românesc de export

Nu glumesc afirmând așa ceva după mai bine de patru ani de când piața occidentală a fost îmbogățită și cu jucători din România. Chiar dacă a început peste o mie de fotbaliști și-au încercat norocul prin Europa, Africa sau Asia, și alături de ei și antrenori, calitatea produsului nu s-a afirmat așa cum ne-am fi dorit noi, ei bine, pe parcurs valorile s-au triat și au căpătat o anumită notă caracteristică. E clar ca apa de izvor că Barcelona se mândrește cu doi tricolori, după cum zona Rinului se mpune în Bundesliga prin Lupescu și Munteanu, ca să nu mai vorbesc de belgieni, „turci” sau alți „iberici”. Brescia devenise „romena”, iar celebrul Milan îl avea printre angajați pe Florin Răducioiu, după cum ungurii sau israelienii nu se mai săturau, poate și din curiozitate, de a aduce „marfă” de la noi. Dar cea mai bună serioasă calitate a dovedit-o echipa națională atât la Italia Novanta cât și la World Cup '94, unde Hagi și ai săi au dat peste cap o serie de pronos-

ticuri, demonstrând (ca și bulgarii, de altfel) că în Balcani se joacă un fotbal peste medie. Între timp și Albionul va găzdui reprezentativa lui Puiu Iordănescu, și cred că în 1996 această generație va atinge apogeul carierei fotbalistice, sigur pe fondul unei experiențe cu adevărat profesioniste de 6 sezoane.

Cea mai mare surpriză pentru mine a fost însă marcată de Steaua, care înaintea meciului din Liga Campionilor cu Borussia Dortmund a oferit atât material ziaristilor germani cât și publicului, cum nu mi-am imaginat niciodată. Cu trei zile înaintea întâlnirii, marile cotidiene sau publicațiile de specialitate, gen Kicker, dar și 5 posturi de TV, fie de stat sau particulare, au prezentat cu lux de informații pe campioana Diviziei Naționale, cu amănunte despre campionatul nostru sau chiar cu fostele adversare ale militarilor, în așa fel încât formația din Piatra Neamț, de exemplu, a devenit o vedetă. Cu toate că Steaua a transferat jucători

cu nume, alții, și mă refer la cei din noua generație, încep să fie luați „sub lupă” în vederea unor eventuale achiziții, iar aici Narcis Răducan, Adrian Ilie sau Gâlcă apar deja pe lista impresarilor. Interesant de menționat este și faptul că antrenorii germani „umblă” după români, trei echipe - așa cum sunt cele din Kaiserslautern, Mönchengladbach sau chiar Freiburg - studiază cu mare atenție piața balcanică, de unde bulgarii Balakov sau Lecikov sau Borimirov au făcut ravagii în Bundesliga. Dacă vă interesează cota noastră și a vecinilor de peste Dunăre, trebuie să vă spun că aceasta este mult mai ridicată decât a altora, și, dacă Steaua va evolua așa cum trebuie în grupa C, să nu ne mirăm dacă și la vară alți băieți vor veni în Occident, dar în special în Germania. „Real Madridul Estului”, astfel o definește pe Steaua Ottmar Hitzfeld, antrenorul de la Dortmund, un considerent cu subînțelesuri.

De frică!!!

**Borussia Dortmund
- Steaua București
1-0 (0-0)**

Dacă atunci când Juventus ne bătea sec cu 3-0 nu aveam prea mari motive să ne supărăm pe Steaua, de data aceasta am pierdut pe mâna noastră în fața unei echipe fără mari valențe tehnice sau tactice. Steaua a jucat cu frică, adoptând un plan care ar fi fost bun la Torino, nemților nerevenindu-le altă sarcină decât să atace.

N-au făcut-o prea grozav, dar, pe fondul unei bălbăieli - clasice de pe acum - în apărare au înscris și au câștigat. Prea multe nu mai sunț de spus, poate doar faptul că Steaua merită calificarea în condițiile în care se va comporta la nivelul ei valoric. La Dortmund puteam să luăm un punct, iar cu puțin mai multă tragere de inimă chiar trei. N-am luat nimic. De frică! (Al. Arion)

FLUFFY

și restul lumii

Rezumatul episodului precedent:

Ionel și-a propus să pună pe roate un autobuz eolian, dar taică-su i-a atras atenția că încă nu se știe de unde bate vântul.

EPISODUL 14

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL DOI

Ionel era dezamăgit - adică, mai exact, des amăgit: deșteptii ăia codificaseră emtiul, ăi bătrâni nu-l încurajau în geniul lui tehnic, „Steaua” se-ntorsese din Torino de parcă n-ar fi fost plecată și, colac peste pupăză, prietena lui avea pretenția s-o ducă la teatru - viața mai era asta?

Prevăd c-ați tresărit, iubiți cititori și mai ales iubite cititoare: prietena lui?! Păi, sigur că da, avea și el o prietenă, că doar nu era... Doamne ferește. O fată draguță foc și care, cum spuneam, pretindea, că viața culturală nu-nseamnă numai „Sarmalele Reci” ci și Shakespeare - ce gusturi bizare, este? Dar despre Antoanela cu alt prilej.

Fapt e că dimineată Ionel se trezi cu un asemenea gust amar în gură de parcă ar fi învățat lecția la mate - ceea ce, firește, nu era cazul. Mâncă frugal - de fapt, toată familia mânca frugal de vreo zece ani încoace -, își puse blugii și lanțurile pe el, îl fluieră pe Fluffy, care atâtă aștepta, și împreună plecară spre școală (cățelul avea niște amici prin zonă, așa că Ionel îl mai lua uneori cu el și-l lăsa să-l aștepte; de regulă, n-avea mult de așteptat, că Ionel se plictisea repede de școală).

Liceul unde învăța progenitura familiei Stănescu era cunoscut în cartier sub apelativul simpatic „Cuibul diavolilor”. Nu că elevii ar fi fost copii răi - nici vorbă, din contră, deseori ajutau bătrânii să traverseze în ambele sensuri, repetitiv -, ci pentru că se întâmplau acolo lucruri destul de enigmatice. Bunăoară, proful de sport, care îi cam hingherea pe băieți, punându-i să facă „salturi înainte” (se pare că fusese ofițer, dar când s-a desființat Securitatea i-au mai împrăștiat un pic), își găsisse odată mașina fără roți, iar secretara (o femeie de treabă, care se mulțumea doar cu o sticlă de „Rasputin” ca să-ți elibereze diploma de bacalaureat) rămăsese 24 ore blocată în closet. Datorită acțiunii energice a forțelor de ordine, făptașii fuseseră descoperiți repede, problema era că erau cam mulți: circa o sută de elevi se bătuseră să revindice atentatele.

Dar nu la aceste lucruri minore se gândea acum Ionel, târându-se spre cimitirul tinereții sale, ci, așa, în general, la sensul vieții. Când să dea colțul străzii - surpriză -, cât pe-acți să se ciocnească de Antoanela! (Am spus „cu alt prilej” - ei, ăsta-i prilejul)

(vor urma alte ciocniri)

ZIZI ■

Garri Kasparov, un personaj aparte, un mare campion (1)

La World Trade Center din New York, într-o ciudată cușcă de sticlă antiglonț, rusul (fost cetățean al Azerbaidjanului, în fapt din tată evreu și mamă armeană) Garri Kasparov și-a pus din nou în joc titlul de campion mondial de șah, în fața tânărului indian Viswanathan Anand. Recent, prestigioasa revistă specializată L'Equipe Magazine a publicat sub semnătura lui Benoit Heimermann un amplu interviu, excelentă autoperzentare a interesantului personaj care este Kasparov, din care ne propunem să vă prezentăm, în serial, câteva extrase.

- Celor care pretind că șahul nu este un sport, ce răspuns le dați?

- Comit o greșală enormă. Ce caracterizează un sport? Mușchii sau competi-

ția? Bineînțeles, competiția. Două inteligențe care se înfruntă, cu tot ceea ce implică aceasta: stres, concentrare și autodepășire, nu este acesta sport? Șahul invită la luptă și predispune la confruntări frontale. Știu multe alte discipline - câteva le practic chiar eu, și nu prea rău - care sunt mult mai puțin periculoase pentru echilibrul mental decât șahul. Aș zice chiar confortabil. La șah, tensiunea este teribilă. Jucătorii sunt tot timpul gata de ripostă. Sunt atât de concentrați, că, uneori, aproape uită să respire. A memora, a contra, a ataca, a anticipa; câteodată, confruntarea devine de nesuportat. La fiecare mare turneu, pierd între 3 și 4 kg. Seara sunt stors.

(...) În ultimele 14 luni am avut o perioadă grea în

ceea ce privește viața personală. Am părăsit Baku, am divorțat. Astăzi însă totul a fost dat uitării.

- Deși, să recunoaștem, nivelul mediu s-a ameliorat, anumiți specialiști sugerează că dacă Fischer sau Capablanca ar fi încă în activitate ar domina acest joc.

- Este un nonsens. Dacă Fischer din 1972 ar fi din nou printre noi ca jucător, nu numai că ar fi bătut de campionul mondial, dar sigur cel puțin și de challenger. Șahul actual se dispută pe cu totul altă planetă. Nivelul cunoștințelor marilor maeștri de acum e departe de cel al vechilor campioni.

(va urma)
Selectie și traducere
TEODORA OPREA ■

AMENINȚAREA CU GREVA A REUȘIT!

Pentru prima oară de când bietul românăș are și el dreptul la-grevă, adică stă pe față, nu așa, prin fabrici și uzine, ascunși după freze - raboteze din lipsă de comenzi și alte chestii de-astea, o astfel de operațiune, ba chiar numai tentativa ei, a reușit! Fotbaliștii sibieni doar ce au amenințat cu încrucișarea picioarelor (că ei mai mult cu astea, nu cu brațele, săracii) și i-au bătut pe rapidiști. Care rapidiști, capitaliști sadea, aveau niște prime de mai mare dragul, puteau s-o pună de-un șomaj tehnic, la rândul lor, pe-o lună. Aici, până aici, de fapt, ar fi și încheierea premiei, reintrându-se cu hotărâre în normalitate, dacă permiteți cuvântul. Adică, motivul grevei (neplata jucătorilor) se află, în continuare, pe rol. Cum zice românul, e ca-n gară.

HERCULE LE CHAT

Un antrenor obișnuit cu diversele loturi, mai bine zis, un obișnuit al loturilor, acum, din nou, la o reprezentativă, are un mic păcat: îi plac introducerile mobilizatoare la sedințele teoretice, introduceri pe cât de lungi, pe atât de stereotipe. Într-o vreme, cel puțin, revenea obsesiv o expresie: „Măi băieți, schimbați-vă-ți mentalitățile!” Azi așa, mâine-așa, nu se putea să nu apară o replică, fotbaliștii, în mediul lor, nu cu mătăzul televiziștilor sub mustață sau cutia neagră a reportofonului în aceeași zonă, când o cam dau pe citate (vai, cam din presa de lemnșor), fiind caterincoși de felul lor. Așa că, într-o bună zi, a venit și contra: „Auzi, bre, pe mine unu' m-ai zăpăcit de cap. Ne-ai zis să ne schimbăm mentalitatea, eu, băiat ascultător. A doua zi, iar mi-am schimbat-o și tot așa. Uite și matale, după o săptămână de cantonament le-am terminat pe toate, sunt ca la început!”

Timp de două ore am fost fani ai „Mamei Sfinte” sau, Yoga la români

Cu o săptămână în urmă, centrul Bucureștiului a fost invadat de sute de afișe care nu chemau niciunde. Cei care le-au făcut, un grup de studenți la Arte Plastice, sunt, de bună seamă, niște oameni cu bani și cu simțul umorului. Afișele aveau grafica și formatul identice cu cele care chemau pe bucureșteni la sușanele de toate felurile. Și conținutul era făcut din tot felul de șabloane luate de la Miss Piranda, evanghelizatori, yoghini și de la reclamele spectacolelor, unde sunt anunțați *Divertișii*, dar vine de fapt Nae Lăzărescu.

Sub o poză cu o damă cu gura căscată scria „Shri Mandela Devi Mardela vă trezește conștiința vibratorie”. Pe Calea Victoriei am văzut cum un grup de tineri rupea de zor partea de sus din afișul făcut la mișto. Apropiindu-ne de grup, am observat că aveau în piept insigne cu o mutră pe care o cunoșteam de undeva. Ne-am adus aminte că figura aparține indiennei *Shri Mataji*, zisă și *Nirmala Devi (Mama Sfântă)* și că din '90 încocoace o mai zărisem lipită pe toate gardurile.

Am rămas șocați văzând ce apărători vajnici are „Mama Sfântă” și ne-am gândit că trebuie studiați mai bine. Grupul nu rupea doar afișele, ci și puneau altele în loc. Cele noi chemau pe cititorii lor să ia parte la întâlnirile săptămânale de Sahaja Yoga, care se țin la Casa de Cultură de pe strada Zalomit nr. 6.

Cine e „Mama Sfântă”

Fiindcă încercăm să ne facem meseria așa cum trebuie, am zis că n-ar strica să ne documentăm puțin. *Shri Mataji* este o indiană născută în 1923. Numele său adevărat este *Nirmala Salve*. Provine dintr-o familie bogată și este căsătorită cu unul dintre cei mai bogați armatori din India. În 1970, brusc, ea a inventat metoda *Sahaja Yoga*, care este de fapt o variantă comprimată a clasicei *Hatha Yoga*. De altfel, *Sahaja Yoga* s-ar

traduce în românește prin *yoga spontană*. Practicând o variantă simplă de yoga, *Shri Mataji* și-a găsit repede adepți și s-au format cluburi de *Sahaja Yoga* în 66 de țări.

Probabil orbită de succes, *Shri Mataji* a acceptat să i se clădească un cult al personalității, tipic asiatic. Au apărut sute de titluri de broșuri, în care *Shri Mataji* e proslăvită cu cuvinte din cele mai mari și găunoase. Fanii umblă cu portretul ei în piept. Noi credem că doamnei *Mataji* i s-a cam suit la cap. Prin România ea trece cam o dată pe an și ține adunări gratuite cu câteva mii de spectatori la Sala Polivalentă.

În ciorapi, prin praf

Sâmbătă, la ora 10, mergeam pe strada Zalomit. În curtea Casei de Cultură, un casetofon răcnește: „Fred, come to bed!”. O femeie de serviciu ne spune să urcăm la etajul întâi. Intrăm într-o sală peste care tronează mutra colorată a lui *Shri Mataji*. În fața portretului arde o lumânare. Niște moșuleți și o babă îmbrăcată în ie ne salută. Au prins în piept un fel de farfurii cu chipul indiennei. Bătrâneii își duc mâna la plex, femeia se înclină cu mâinile împreunate. O damă între două vârste se urcă lângă portret, se bucură că au venit noi adepți și începe să spună ceva despre energii, oșul sacru, corpul subtil, corpul cosmic, canalul stâng și canalul drept. Tot ce putem înțelege este că trebuie să trezim în noi o misterioasă energie kundalini. Fiind profani, nu înțelegem prea mare lucru. Când dama ne spune că nu e bine să fim nici abstenenți sexuali, nici să facem amor foarte mult, casetofonul din curte tocmai răcnea: „For making sex, with a sexy ass”. După ce termină cu sexul, femeia ne spune că *Shri Mataji* e complet luminată, „ca Buddha”, că fotografia ei „exprimă vibrații” și că lumânarea purifică atmosfera. După ce termină de vorbit despre *Shri Mataji*, ne pune să ne descălcăm și să facem o sedință de meditație. Ne zice că, descălcându-ne, energiile negative se vor scurge în pământ, cu toate că noi lipim în ciorapi prin praful gros de pe podeaua sălii. Vecina noastră de scaun, o damă grasă, de frică să nu-i intre o țepă în picior, ezită mult până când să se descâlțe. Ni se spune că trebuie să ne ducem mâna ba pe inimă,

ba pe ceafă, pe genunchi sau pe frunte și să repetăm diverse formule, cum ar fi: „Mamă, fă-mă martor detașat al jocului cosmic!”, „Mamă, iert pe toată lumea!”, „Mamă, îți mulțumesc pentru tot ce mi-ai dăruit!”. Repetăm exercițiul.

„Mamă, iert pe toată lumea!”

De data asta, formulele sunt schimbate: „Mamă, fă-mă propriul meu guru!”, „Mamă, tu faci totul, eu nu fac nimic!”, „Mamă, vibrațiile sunt veritabilul meu ghid!” și iarăși, „Mamă, iert pe toată lumea!” - un bătrân, probabil mai avansat în meditație, își vâra cu voioșie degetele în urechi și dă din mâini.

Cea care a coordonat meditația spune că trebuie să simțim un vânuț răcoros sau călduț în creștet. Noi nu simțim nimic. Fotoreporterul nostru o recunoaște în public, niște tineri yoghini se oferă să lucreze cu el peste program, dar sunt dezamăgiți de un răspuns evaziv-politicos.

O altă femeie, mai bătrână, conduce cea de-a doua meditație. Suntem puși să ne pipăim de-a lungul canalelor, să facem două sau trei noduri în aer, deasupra capului, și să repetăm de 10-15 ori câte una din formulele sus-menționate. Trebuie să ne uităm fix la punctul roșu de pe fruntea lui *Shri Mataji*. Cu această a doua meditație se încheie ședința. Suntem rugați să revenim peste o săptămână, la aceeași oră. În curte, băieții cu casetofonul trecuseră pe muzică lăutărească. La Universitate, niște țigani ascultau același tip de muzică la un casetofon. Era unul din hiturile verii '93: „Dă, mamă cu bicu-n mine, că n-am ascultat de tine!”

LUCI ȘTEFANOVICI ■
TOMA ROMAN jr. ■

Ultima oră:

Fie taxa cât de rea,
sunt student în țara mea.